

CURIERUL UCRAINEAN

Serie nouă, nr. 215-216 / mai 2012

Revistă a Uniunii Ucrainenilor din România

Luptați și veți învinge!

M. Mebrenko

39 mai a fost aleasă ca Zi a Europei de Consiliul European de la Milano, din 1985, apreciindu-se că punctul de pornire al construcției Europei unite a fost declarația prin care, la 9 mai 1950, Robert Schuman, ministrul de externe al Franței, a propus Germaniei, dar și altor state europene, să pună bazele concrete ale unei federații europene indispensabile pentru menținerea păcii. Al Doilea Război Mondial a lăsat în urmă o Europă distrusă din punct de vedere material, frământată de puternice crize politice și divizată, prin „cortina de fier“, în două mari blocuri: Est și Vest. Apare, în acest context, un puternic curent spre o politică internațională care să fie capabilă să oprească o a treia conflagrație mondială și să consolideze Europa din punct de vedere economic (în fața SUA și a URSS). Sunt create, așadar, după război o serie de organizații internaționale având caracter politic, militar sau economic. Într-un moment complicat din primăvara anului 1950, și anume începerea războiului rece, lui Robert Schuman, pe atunci ministrul afacerilor externe al Franței, îi este încredințată de către omologii din Marea Britanie și Statele Unite ale Americii o misiune foarte importantă: crearea unui plan care să ducă la reintegrarea Germaniei Federale în concertul european.

La 18 aprilie 1951, șase țări (Belgia, Franța, Germania, Italia, Luxemburg și Olanda) au semnat Tratatul de la Paris privind prima dintre comunitățile europene, Comunitatea Economică a Cărbunelui și Oțelului (CECO). Ulterior, în 1957, prin Tratatul de la Roma, a fost înființată Comunitatea Economică Europeană, precursora a Uniunii Europene de astăzi. În 2003, ziua de 9 mai are o încărcătură simbolică aparte, în contextul în care Uniunea Europeană se pregătește pentru cea de-a cincea și cea mai amplă extindere din istoria sa, „Cei 15“ din prezent urmând să devină „Cei 25“ la 1 mai 2004 și „Cei 27“ în 2007, după ce și România, și Bulgaria au aderat la Uniunea Europeană.

România este și va rămâne un stat dedicat destinului său european. Ca români și cetățeni europeni avem datoria și potențialul de a con-

Ziua Europei

solidaritate a celorlalte state membre și a instituțiilor europene în plan financiar. A fi membru al Uniunii Europene înseamnă toate aceste drepturi, dar înseamnă și obligații. Uniunea Europeană constituie un cadru favorabil pentru conservarea și dezvoltarea identității naționale, construcția europeană fiind înainte de toate expresia unității în diversitate.

Specificul Uniunii Europene rezidă în conviețuirea diferențelor și identității fiecărei culturi, iar noi suntem datori să ne păstrăm fidelitatea față de acest crez pe care îl vom transmite tinerilor. Avem nevoie de valori, de performanță în toate domeniile de activitate și, mai ales, în domeniul în care Europa a dovedit continuitatea unei tradiții importante: educația. O societate care investește în elite își asigură viitorul. Nu avem doar o datorie națională, ci și o datorie europeană, comună, de a susține și de a forma noile generații în spiritul performanței și al competitivității“.

În București, pentru a sărbători împreună Ziua Europei, Reprezentanța Comisiei Europene în România împreună cu Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale (ANPCDEFP) și cu sprijinul Departamentului pentru Relații Interetnice (DRI) au organizat la 12 mai 2012, în Plaza Mall (b-dul Timișoara, nr. 26 Z), o manifestare culturală cu scopul de a informa publicul larg asupra istoricului, structurii, politicilor și importanței Uniunii Europene în viața cetățenilor săi. În cadrul acestei manifestări, s-au organizat diverse momente artistice care au adus în prim-plan arta și cultura statelor membre și statelor candidate la UE.

În ceea ce privește agenda zilei, organizatorii au amenajat spații în care participanții au desfășurat scurte spectacole de dans și muzică, de asemenea, standuri cu obiecte tradiționale, cărți și publicații în diferite limbi, inclusiv în ucraineană.

Un program artistic a fost prezentat și de Ansamblul ucrainean „Zorea“, condus de Iaroslava Colotelo.

tribui la afirmarea identității comune a Europei. Progresăm tot mai mult în demersul nostru de a face ca apartenența la Uniune să aducă tot mai multe beneficii pentru România și români.

„Celebrăm în România Ziua Europei în cel de-al șaselea an de la aderare - a arătat președintele României Traian Băsescu - cu un bilanț pozitiv: suntem parte la procesele decizionale de la Bruxelles, suntem beneficiarii acțiunii de

Ion ROBCIUC

Candidații UUR la alegerile locale din 10 iunie 2012

Pentru mandatul de primar: Iavorenciuc Dumitru — Căndești-Botoșani, Nimerschi Mihai Sorin — Mihăileni-Botoșani, Malearciuc Gheorghe — Crăciunești-Maramureș, Oncea Ioan — Poienile de sub Munte - Maramureș, Ruscovan Ioan — Rona de Sus-Maramureș, Ciocan Nicolai — Ulma-Suceava.

Pentru mandatul de consilier local: Miculaiciuc Gavrilă — Tîrnova-Arad, Beuca Dumitru — Chier-Arad, Miculaiciuc Mihai — Dud-Arad, Petric Dumitru — Dud-Arad, Hanțig Gheorghe — Dud-Arad, Laver Gheorghe — Tîrnova-Arad, Hrezdac Ioan — Tîrnova-Arad, Buciuta Alexa — Dud-Arad, Buciuta Vasile — Tîrnova-Arad, Petric Gheorghe — Dud-Arad, Crasuc Ioan — Tîrnova-Arad, Bucurici Nicolae — Dud-Arad, Hrezdac Ștefan — Dud-Arad, Carpa Gheorghe — Dud-Arad, Prială Dumitru — Araneag-Arad, Pisten Ioan — Dud-Arad, Veciunca Temofi — Dud-Arad, Hașciar Vasile — Chier-Arad, Drozd Ioan — Chier-Arad; Iavorenciuc Dumitru — Căndești-Botoșani, Scutelnicu Elena — Căndești-Botoșani, Vatamanic Iuliana — Căndești-Botoșani, Șeucaliuc Vasile — Căndești-Botoșani, Andriuc Marcel — Căndești-Botoșani, Cozlac Nicolae — Căndești-Botoșani, Dutcovici Dumitru — Căndești-Botoșani, Munteanu Clement — Căndești-Botoșani, Tverdohlib Dumitru — Căndești-Botoșani, Seniuc Gheorghii — Căndești-Botoșani, Semeniuc Ioan Cornel — Căndești-Botoșani, Hanceriuc Vasile — Căndești-Botoșani, Marian Corneliu Ioan — Căndești-Botoșani, Cuțic Nicu Claudiu — Căndești-Botoșani, Chauciuc Andrei Marian — Căndești-Botoșani, Nimerschi Mihai-Sorin — Rogojești-Botoșani, Giuraniuc Gheorghe — Rogojești-Botoșani, Semenciuc Neculai — Rogojești-Botoșani, Poliec Mihail — Rogojești-Botoșani, Moiseciuc Dorin Vasile — Pârâu-Negru-Botoșani, Ivaniciuc Constantin — Rogojești-Botoșani, Hrenciuc Claudia — Mihăileni-Botoșani, Anițulese Mihai — Pârâu-Negru-Botoșani, Strunilă Maria — Pârâu-Negru-Botoșani, Lazorec Dumitru — Mihăileni-Botoșani, Doubenciuc Dan — Rogojești-Botoșani, Boiciuc Ioan — Rogojești-Botoșani, Hrețculesei Valeriu — Rogojești-Botoșani, Doubenciuc Vasile — Rogojești-Botoșani, Verșehora Vsevolod Taras Zenovly — Anina-Caraș-Severin, Popovici Dumitru — Copăcele-Caraș-Severin, Tiuch Gheorghe — Caransebeș-Caraș-Severin, Cut Daniel Mihai — Reșița-Caraș-Severin, Semeniuc Ana — Valea Vișeuului-Maramureș, Mocernac Gheorghe — Crasna Vișeuului-Maramureș, Iavoroschi Maria — Valea Vișeuului-Maramureș, Crasuc Viorica — Crasna Vișeuului-Maramureș, Spivaliuc Ledia — Valea Vișeuului-Maramureș, Ardelean Mitruț — Crasna Vișeuului-Maramureș, Semeniuc Petru — Valea Vișeuului-Maramureș, Boiciuc Gheorghe — Crasna Vișeuului-Maramureș, Hrin Mariana — Valea Vișeuului-Maramureș, Gorgan Ion Florin — Crasna Vișeuului-Maramureș, Firoiu Nicolae Stelian — Valea Vișeuului-Maramureș, Rosuș Ion Adrian — Crasna Vișeuului-Maramureș, Copă Ana Maria — Valea Vișeuului-Maramureș, Malearciuc Gheorghe — Crăciunești-Maramureș, Scerban Ioan Daniel — Crăciunești-Maramureș, Greceniuc Ioan — Bocicoiu Mare-Maramureș, Ciubica Maria — Lunca la Tisa-Maramureș, Malearciuc Silviu Vasile — Tisa-Maramureș, Cîmpan Orest Gheorghe — Crăciunești-Maramureș, Dzabeniuc Vasile — Lunca la Tisa-Maramureș, Lazarciuc Mihai — Tisa-Maramureș, Glodean Mircea — Bocicoiu-Mare-Maramureș, Regoș Ioan — Crăciunești-

Maramureș, Dobrotchi Ioan — Tisa-Maramureș, Pauliuc Liliana — Crăciunești-Maramureș, Marușciac Ana — Crăciunești-Maramureș, Rusnak Mihaela — Lunca la Tisa-Maramureș, Laver Adrian — Crăciunești-Maramureș, Sambor Anna — Lunca la Tisa-Maramureș, Novoselenschi Gheorghe-Nicolae — Crăciunești-Maramureș, Oncea Ioan — Poienile de sub Munte-Maramureș, Chifa Ștefan — Poienile de sub Munte-Maramureș, Bilan Vasile — Poienile de sub Munte-Maramureș, Oncea Pavel — Poienile de sub Munte-Maramureș, Veciunca Ștefan — Poienile de sub Munte-Maramureș, Longa Gheorghe — Poienile de sub Munte-Maramureș, Iacobciuc Ivan — Poienile de sub Munte-Maramureș, Bumbar Hafia — Poienile de sub Munte-Maramureș, Veciunca Maria — Poienile de sub Munte-Maramureș, Semeniuc Vasile Miroslov — Poienile de sub Munte-Maramureș, Tariuc Maria — Poienile de sub Munte-Maramureș, Cucicea Ioan — Poienile de sub Munte-Maramureș, Bilan Ștefan — Poienile de sub Munte-Maramureș, Bilici Ivan — Poienile de sub Munte-Maramureș, Kuth Mihai — Poienile de sub Munte-Maramureș, Mașnița Ștefan — Poienile de sub Munte-Maramureș, Bilici Ioana — Poienile de sub Munte-Maramureș, Simoneac Gheorghe — Poienile de sub Munte-Maramureș, Smecșkaș Ion — Poienile de sub Munte-Maramureș, Chifa Gheorghe — Poienile de sub Munte-Maramureș, Benzar Gheorghe — Poienile de sub Munte-Maramureș, Masnița Dumitru — Poienile de sub Munte-Maramureș, Pasenciuc Vasile — Remeți-Maramureș, Panas Ion — Remeți-Maramureș, Brânzaniuc Mihai Ruslan — Remeți-Maramureș, Bilasceac Vasile Ghiță — Remeți-Maramureș, Dzeric Vasile — Remeți-Maramureș, Demianciuc Ioan — Remeți-Maramureș, Șofineț Ioan — Remeți-Maramureș, Macioca Mihai — Remeți-Maramureș, Neneștean Vasile — Remeți-Maramureș, Șteț Ioan Gheorghe — Remeți-Maramureș, Gyolog Vasile — Remeți-Maramureș, Șofineți Mihai — Remeți-Maramureș, Mulbauer Eva — Teceu Mic-Maramureș, Șimoni Ana — Piatra-Maramureș, Tcaci Mihai — Remeți-Maramureș, Bilaniuc Ioan — Remeți-Maramureș, Tațiuc Mihai — Remeți-Maramureș, Ruscovan Ioan — Rona de Sus-Maramureș, Oprișan Elek — Rona de Sus-Maramureș, Prodaniuc Gheorghe — Rona de Sus-Maramureș, Bout Alexa Vladislau — Rona de Sus-Maramureș, Treista Iosif — Coștiui-Maramureș, Herea Gheorghe — Rona de Sus-Maramureș, Oprișan Maria — Rona de Sus-Maramureș, Dan Ileana — Rona de Sus-Maramureș, Dzabeniuc Hafia — Rona de Sus-Maramureș, Lauruc Vasile — Rona de Sus-Maramureș, Boiciuc Gheorghe — Rona de Sus-Maramureș, Popadiuc Maria — Rona de Sus-Maramureș, Lavița Miroslov Ioan — Rona de Sus-Maramureș, Cerleniuc Hafia-Cristina — Coștiui-Maramureș, Simon Monica — Coștiui-Maramureș, Romaniuc Vasile-Paul — Rona de Sus-Maramureș, Maghiar Ioan — Coștiui-Maramureș, Mariciuc Pinteana — Ruscova-Maramureș, Miculaiciuc Ana Mihaela — Ruscova-Maramureș, Roman Ioan — Ruscova-Maramureș, Bumbar Ana — Ruscova-Maramureș, Pop Simion — Ruscova-Maramureș, Covaci Ana — Ruscova-Maramureș, Bileac Petru — Ruscova-Maramureș, Covaci Vaselina — Ruscova-Maramureș, Botiz Gheorghe — Ruscova-Maramureș, Cucicea Ioana — Ruscova-Maramureș, Logoș Petru — Ruscova-Maramureș, Sauca Ana Maria — Ruscova-Maramureș, Botiz Ioan — Ruscova-Maramureș, Bumbar Petru

— Ruscova-Maramureș, Drozd Vasile — Ruscova-Maramureș, Botiz Gheorghe — Ruscova-Maramureș, Moroz Alexa — Ruscova-Maramureș, Bumbar Ioan — Ruscova-Maramureș, Vecsunka Fedor — Ruscova-Maramureș, Buciuta Vasile — Micula-Satu Mare, Recalo Vasile — Micula-Satu Mare, Bumbar Ioan — Micula-Satu Mare, Oncea Slavca Maria — Micula-Satu Mare, Rosus Iacob — Micula-Satu Mare, Holdiș Vasile — Micula-Satu Mare, Hanțig Ioan — Micula-Satu Mare, Buciuta Veronica — Micula-Satu Mare, Șoiman Petru Ștefan — Bălcăuți-Suceava, Chideșa Antoneta Cornelia — Negostina-Suceava, Grigoraș Livia — Negostina-Suceava, Fraseniu Emanuela Diana — Negostina-Suceava, Ciocan Nicolai — Ulma-Suceava, Melen Adrian-Dorin — Ulma-Suceava, Hlodec Iaroslav — Ulma-Suceava, Cocerhan Vasile — Ulma-Suceava, Nicoară Rodica — Ulma-Suceava, Motrescu Mircea — Ulma-Suceava, Jecalo Gheorghe — Ulma-Suceava, Cega Vasile — Ulma-Suceava, Costil Vasile — Ulma-Suceava, Tcaciuc Dumitru — Ulma-Suceava, Cubeniuc Adam — Ulma-Suceava, Ihnatiuc Vetuța — Ulma-Suceava, Trifan Mircea — Ulma-Suceava, Costil Petru — Ulma-Suceava, Popovici Vasile — Beciche-recu Mic-Timiș, Condrei Vasile — Bethausen-Timiș, Longa Ioan — Pogănești-Timiș, Melniciuc Vasile — Pogănești-Timiș, Bilcec Mihai — Pogănești-Timiș, Prială Andrei — Știuca-Timiș, Cubaș Mariana — Petroasa Mare-Timiș, Cuth Stela — Petroasa Mare-Timiș, Cozac Mihai — Pădureni-Timiș, Smecicaș Mihai — Brănești-Timiș, Bodnar Ioan — Gottlob-Timiș, Zuzac-Portik Sașa — Variaș-Timiș, Matiașciuc Vasile — Remetea Mică-Timiș, Rosuș Vasile — Mașloc-Timiș, Dariciuc Radu — Nițhidorf-Timiș, Rosoca Gheorghe — Criciova-Timiș, Vandenberg Ștefan — Criciova-Timiș, Pop Mihai — Ficătari-Timiș, Diaciuc Domițian — Sînnicolau Mare-Timiș, Covaci Ioan — Lugoj-Timiș, Maleta Gheorghe — Lugoj-Timiș, Bumbuc Veronica Mihaela — Timișoara-Timiș.

Pentru mandatul de consilier municipal: Apopei-Rusu Corneliu — Botoșani-Botoșani, Apopei-Guraliuc Claudiu Liviu — Botoșani, Roman Gheorghe — Sighetu Marmăției-Maramureș, Sedoriac Nicolae — Sighetu Marmăției-Maramureș, Semenicu Marius — Sighetu Marmăției-Maramureș, Lauruc Mihai Ioan — Sighetu Marmăției-Maramureș, Petrețchi Petru — Sighetu Marmăției-Maramureș, Puiu Dorel — Sighetu Marmăției-Maramureș, Simedrea Maia Niculina — Sighetu Marmăției-Maramureș, Herbil Marian — Sighetu Marmăției-Maramureș, Sambor Alexandru — Sighetu Marmăției-Maramureș, Frasin Ioan — Sighetu Marmăției-Maramureș, Kvasciuc Nicolae — Sighetu Marmăției-Maramureș, Taficiuc Ștefan — Sighetu Marmăției-Maramureș, Cheșa Tamara Ana — Sighetu Marmăției-Maramureș, Rochnean Mihai — Sighetu Marmăției-Maramureș, Mascaliuc Dumitru — Sighetu Marmăției-Maramureș, Rusnac Iulia — Sighetu Marmăției-Maramureș, Hotico Maria — Sighetu Marmăției-Maramureș, Sas Irina — Sighetu Marmăției-Maramureș, Șerban Doca — Sighetu Marmăției-Maramureș, Cosovan Nicoleta — Sighetu Marmăției-Maramureș, Boiciuc Nicoleta Ileana — Sighetu Marmăției-Maramureș, Semeniuc Mirela Ileana — Sighetu Marmăției-Maramureș, Puiu Alexandra Liuba — Sighetu Marmăției-Maramureș.

(Continuare în pagina următoare)

Pentru mandatul de consilier județean:

Bucătaru Marius Daniel — Botoșani, Vătavu Adriana — Botoșani, Petrețchi Nicolae M. — Rona de Sus-Maramureș, Buciuța Ștefan — Baia Mare-Maramureș, Mariciuc Pinteana — Ruscova-Maramureș, Chifa Ștefan — Poienile de sub Munte-Maramureș, Spivaliuc Ledia — Valea Vișeuului-Maramureș, Ciubica Maria — Lunca la Tisa-Maramureș, Greceniuc Ioan — Bocicoiu Mare-Maramureș, Mocernac Gheorghe — Crasna Vișeuului-Maramureș, Ruscovan Ioan — Rona de Sus-Maramureș, Brânzaniuc Mihai Ruslan — Remeți-Maramureș, Oncea Ioan — Poienile de sub Munte-

Maramureș, Scerban Ioan Daniel — Crăciunești-Maramureș, Sedoreac Nicolae — Sighetu Marmăției-Maramureș, Sambor Anna — Lunca la Tisa-Maramureș, Malearciuc Gheorghe — Crăciunești-Maramureș, Frasin Ioan — Sighetu Marmăției-Maramureș, Miculaiciuc Ana — Ruscova-Maramureș, Malearciuc Silviu V. — Tisa-Maramureș, Covaci Ilie — Vișeu de Sus-Maramureș, Treista Iosif — Coștiui-Maramureș, Iavoroschi Maria — Valea Vișeuului-Maramureș, Covaci Vaselina — Ruscova-Maramureș, Dan Ileana — Rona de Sus-Maramureș, Lauruc Mihai Ioan — Sighetu Marmăției-Maramureș, Crasuc Viorica — Crasna Vișeuului-Maramureș, Prodaniuc Gheorghe — Rona de Sus-Maramureș, Puiu Dorel — Sighetu Mar-

mației-Maramureș, Glodean Mircea — Bocicoiu Mare-Maramureș, Bilan Vasile — Poienile de sub Munte-Maramureș, Bumbar Ana — Ruscova-Maramureș, Bout Alexa Vladislav — Rona de Sus-Maramureș, Semeniuc Ana — Valea Vișeuului-Maramureș, Neneștean Vasile — Remeți-Maramureș, Ardelean Mitruț — Crasna Vișeuului-Maramureș, Herbil Marian — Sighetu Marmăției-Maramureș, Oncea Pavel — Poienile de sub Munte-Maramureș, Brânzaniuc Mihai — Remeți-Maramureș, Cîmpan Orest Gh. — Crăciunești-Maramureș, Sambor Alexandru — Sighetu Marmăției-Maramureș, Semeniuc V. Miroslov — Poienile de sub Munte-Maramureș, Mihoc Lucia — Suceava, Petrașuc Boreslav — Suceava.

Concursul de recitare a poeziei ucrainene la Rona de Sus

La 20 mai a.c., filiala Maramureș a Uniunii Ucrainenilor din România în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Maramureș a organizat în comuna Rona de Sus cea de-a XIII-a ediție a Concursului de recitare a poeziei ucrainene, etapa județeană.

La manifestare au participat peste 100 de elevi de la școlile în care se studiază limba ucraineană din Poienile de sub Munte, Repedea, Ruscova, Crasna Vișeuului, Bistra, Valea Vișeuului, Rona de Sus, Crăciunești, Lunca la Tisa, Remeți. În deschiderea concursului, preotul comunei Rona de Sus, Gheorghe Albiciuc, a oficiat o slujbă de binecuvântare a concursului, ba chiar a recitat și o poezie în limba ucraineană pentru încurajarea micilor și marilor concurenți. Celor prezenți li s-au adresat președintele Uniunii Ucrainenilor din România, deputatul în Parlamentul României, dl Ștefan Buciuța, președintele filialei Maramureș a UUR, dl Miroslov Petrețchi, consilierul MECTS, dna Elvira Codrea, inspector de limba ucraineană, dna Simona Malearciuc.

Concurenții îmbrăcați în portul ucrainean specific localităților ucrainene din Maramureș au recitat din poeziile marilor poeți ucraineni, de asemenea, ei trebuiau să citească și un text la prima vedere.

Pentru buna desfășurare a concursului au fost formate 4 comisii: comisia pentru clasele

I-IV alcătuită din profesorii Ciubica Maria, Dan Ileana, Petrovai Liliana Dina, Dobra Adriana Mirela; comisia pentru clasele V-XII formată din Oprișan Maria, Macioca Mihai, Cramar Motrea, Sambor Ana, Tanea Semeniuc; comisia de organizare: Luscan Loredana, Geta Petrețchi, Dzeabeniuc Hafia, Cosovan Ionatan; comisia centrală: Petrețchi Miroslov, Codrea Elvira, Malearciuc Simona, Puiu Alexandra, Marian Herbil, care în urma dezbaterilor i-au desemnat pe cei mai buni recitatori.

În cele din urmă, au fost înmânate diplome și premii participanților și profesorilor care i-au pregătit pe elevi de către Miroslov Petrețchi

Comisia pentru clasele I-IV

(președintele filialei maramureșene a UUR), deputatul Ștefan Buciuța (președintele UUR) și Petrețchi Nicolae (consilier economic al UUR), dna Elvira Codrea (consilier MECTS), dna Simona Malearciuc (inspector de limba ucraineană). La finalul concursului, a fost susținut un program artistic, de ansamblul „Huțulski barvy“ din Ucraina, localitatea Iasenea, raionul Rachiv.

Este îmbucurător faptul că

Constituirea organizației UUR la Brașov

La solicitarea a peste treizeci de ucraineni din Municipiul Brașov a fost constituită Organizația locală a Uniunii Ucrainenilor din România.

Adunarea generală a organizației locale a UUR a avut loc la data de 18 mai 2012, fiind prezenți 25 de membri.

Prezidiul format din Gava Nicolai, Dârjan Liviu, Abramiuc Florentin, Horvat Liuba și Buciuța Ștefan au condus ședința de constituire și alegere a biroului organizației locale din Brașov a UUR. Procesul-verbal a fost redactat de dna Vasilescu Roxana.

În biroul organizației au fost aleși: Gava Nicolai - președinte, Mezin Maria - vicepreședinte, Abramiuc Florentin - secretar, Corjuc Ivan - trezorier, Iaru Iuliana - membru, Iurniuc Savin - membru.

Felicitări membrilor fondatori ai organizației locale a UUR în frunte cu dl Gava Nicolai și dorim succes în activitatea organizatorică spre folosul comunității noastre.

Ștefan BUCIUTA

din inițiativa organizatorilor la această ediție au participat elevii claselor I-XII, sporindu-se gradul de implicare a elevilor și a celor care îi pregătesc.

În luna iunie 2012, tot în județul Maramureș, se va desfășura etapa națională a Concursului de recitare a poeziei ucrainene, la care vor participa elevii care au obținut locul I la Concursului de recitare a poeziei ucrainene, etapa județeană, din toate zonele unde se predă limba ucraineană.

Nicolae Miroslov PETREȚCHI

USL a semnat un acord de colaborare cu minoritățile naționale

La 30 aprilie a.c., USL și Grupul parlamentar al minorităților naționale au semnat un acord de colaborare. După semnarea protocolului, premierul desemnat Victor Ponta a menționat că acest acord conține puncte „clare” care sunt în sprijinul funcționării unui guvern bun pentru România și în sprijinul respectării și protejării drepturilor minorităților naționale. „Este nevoie, pentru guvern, de o majoritate stabilă pentru a putea să-și pună în aplicare proiectele, pentru a nu sta tot timpul la un vot sau două diferență față de cei din opoziție”, a arătat Victor Ponta, potrivit Mediafax. La rândul său, liderul Grupului parlamentar al minorităților naționale, Varujan Pambuccian, a precizat că în protocol au fost menționate chestiuni cu caracter general care țin de menținerea unui echilibru corect între măsurile economice și cele sociale care vor fi luate. El a spus că în protocol este prevăzută reîntregirea salariilor, punct la care Grupul minorităților a ținut foarte mult. Varujan Pambuccian a afirmat că, prin acord, s-a convenit asupra trecerii prin Parlamentul României a Legii cadru pentru minoritățile naționale, ultima lege organică prevăzută în Constituție care nu există în legislația românească. Potrivit deputatului, documentul conține, printre altele, mențiuni referitoare la dezvoltarea învățământului pentru cetățenii aparținând minorităților naționale.

Miercuri, 2 mai a.c., a avut loc o întâlnire a lui Victor Ponta cu Grupul minorităților, în cadrul căreia liderul PSD a primit de la deputații acestui grup „un acord de principiu” că vor vota Guvernul USL.

Între timp noul guvern a fost investit și cu susținerea minorităților naționale.

Ziua Mondială a Cărții și a Dreptului de Autor

Ziua Mondială a Cărții și Dreptului de Autor comemorează moartea, la 23 aprilie 1616, a trei mari scriitori ai lumii: William Shakespeare, scriitor britanic, Miguel de Cervantes, scriitor spaniol și Inca Garcilalo de la Vega, scriitor peruan de origine spaniolă. De asemenea, 23 aprilie este ziua de naștere a multor oameni care au slujit pana, cum ar fi Maurice Druon, K. Laxness, Vladimir Nabokov, Josep Pla și Manuel Vallejo.

Consiliul General UNESCO a hotărât decretarea, în 1995, a Zilei Mondiale a Cărții și a Dreptului de Autor pentru a marca simbolic nașterea și moartea acestor scriitori și totodată pentru a încuraja lectura, un fenomen în scădere dramatică. Prima Zi Mondială a Cărții și a Dreptului de Autor a fost marcată la 23 aprilie 1996. Ideea marcării acestei zile a fost oferită de Spania, unde la 23 aprilie are loc Festivalul Trandafirilor, o manifestare în care este sărbătorit Sf. Gheorghe și este comemorat Miguel de Cervantes, alături de William Shakespeare. În această zi, în Spania, încă din Evul Mediu, fetele și femeile primesc flori, iar bărbații cărți. Obiceiul oferirii cărților a fost practicat după 1616, anul în care au murit Miguel Cervantes și William Shakespeare. La 23 aprilie, în aproape toate țările lumii, au loc manifestări omagiale închinare cărții, autorilor, editorilor, librarilor, bibliotecarilor și, implicit, cititorilor. În toată lumea sunt organizate expoziții de carte, lecturi publice și tot felul de alte activități menite să încurajeze și să popularizeze lectura.

Materiale semnate de **Ion ROBCIUC**

Acord de colaborare între Consiliul Raional Rachiv, regiunea Transcarpatia (Ucraina) și Uniunea Ucrainenilor din România (România)

9.09.2011

Consiliul Raional Rachiv, regiunea Transcarpatia, care funcționează în conformitate cu Legea Ucrainei privind autoadministrarea locală, în persoana președintelui acestuia, Berkela Mykola Mykolaiovyci, pe de o parte, și Uniunea Ucrainenilor din România care funcționează pe baza Statutului în persoana președintelui UUR, Ștefan Buciuta, și a prim-vicepreședintelui UUR, președintele filialei Maramureș a UUR, Miroslav Petrețchi, pe de altă parte, numite în continuare Părți, au încheiat următorul Acord:

I. Obiectul și scopul Acordului

Stabilirea unor relații economice, sociale și culturale reciproc avantajoase între Părți.

Interesul reciproc în apofundarea, consolidarea și lărgirea în continuare a schimbului de experiență în domeniul de activitate al Părților; colaborarea culturală, respectând principiile egalității și avantajului reciproc.

II. Obligații reciproce ale Părților

La baza activității comune stau:

- schimbul de informații;
- contacte directe între reprezentanții organelor de autoadministrare locală, întreprinderi, instituții, organizații, unități școlare și de cultură ale Părților;

- participarea la lucrările sesiunilor Consiliului Raional;

- organizarea de conferințe, mese rotunde, seminarii și alte acțiuni comune;

- elaborarea și realizarea unor proiecte orientate spre obținerea unui scop comun.

În vederea îndeplinirii sarcinilor prevăzute în Acord, Părțile pot numi executanți care să elaboreze programe mai detaliate de acțiune comună în anumite domenii.

III. Responsabilitatea Părților

Toate dezacordurile legate de interpretarea sau aplicarea prevederilor acestui Acord se soluționează prin negocieri și consultări între Părți.

IV. Termenul de valabilitate a Acordului

Acordul se încheie pe o durată nedeterminată și intră în vigoare la data semnării lui.

Modificările și completările la prezentul Acord se introduc cu aprobarea ambelor Părți, una dintre Părți urmând să informeze în scris acest lucru.

Valabilitatea Acordului încetează după o lună de la data primirii de către o Parte a comunicării scrise a celeilalte Părți despre intenția acesteia de a rezilia prezentul Acord.

Semnăturile Părților:

Președintele Consiliului Raional Rachiv, regiunea Transcarpatia (Ucraina)

M. Berkela

Președintele Uniunii Ucrainenilor din România (România)

Ștefan Buciuta,

Prim-vicepreședintele UUR,

Președintele filialei Maramureș a UUR

M. Petrețchi

Protocolul consfătuirii comune a conducerii Uniunii Ucrainenilor din România, Consiliului Raional Rachiv și a Administrației de Stat Raionale Rachiv

30.03.2012

Tema: Continuarea colaborării în domeniul culturii pe anul 2012

Participă: Buciuta Ștefan - președintele Uniunii Ucrainenilor din România, Petrețchi Miroslav - prim-vicepreședintele Uniunii Ucrainenilor din România,

Petrețchi Nicolae - consilier al președintelui Uniunii Ucrainenilor din România,

Berkela Mykola - președintele Consiliului Raional,

Andriuk Dmytro - șeful Administrației de Stat Raionale

Șepeta Volodymyr - șeful Secției de cultură și turism al Administrației de Stat Raionale

Ordinea de zi

Punerea de acord a graficului de realizare a acțiunilor comune în sfera culturii pe teritoriul raionului Rachiv și a județului Maramureș.

A fost audiat președintele UUR, Buciuta Ștefan, care a propus să se elaboreze un acord anexă la acordul din 9.09.2011 referitor la aprofundarea colaborării în sfera culturală și un plan-grafic detaliat de acțiuni culturale comune ce vor fi organizate în localitățile din raionul Rachiv și în județul Maramureș.

El a propus, de asemenea, să se efectueze un schimb permanent de presă locală din județul

Maramureș și din raionul Rachiv, precum și de alte produse editoriale care reflectă viața comunităților teritoriale ale raionului Rachiv și județului Maramureș.

Au luat cuvântul: Berkela M, Andriuk D. și Șepeta V. care s-au arătat de acord cu propunerea președintelui UUR referitoare la aprofundarea colaborării și, la rândul lor, se obligă să asigure organizarea acțiunilor culturale menționate.

Ei susțin propunerea lui Buciuta Ș. privind realizarea schimbului permanent de presă care apare în raionul Rachiv și cea a Uniunii Ucrainenilor din România precum și de alte produse editoriale care reflectă viața comunităților teritoriale ale raionului Rachiv și a ucrainenilor din România.

Având în vedere cele menționate mai sus, s-a hotărât elaborarea unei anexă la Acordul de colaborare din 9.09.2011 și a Planului de organizare a acțiunilor culturale în localitățile din raionul Rachiv și din județul Maramureș, România prin antrenarea colectivelor artistice ale raionului Rachiv și ale județului Maramureș.

Buciuta Ștefan
Petrețchi Miroslav
Petrețchi Nicolae
Berkela Mykola
Andriuk Dmytro
Șepeta Volodymyr

„Primăvara speranței” la Cernăuți

Acțiune umanitară

Liceul Particular nr. 1 din Suceava, Uniunea Ucrainenilor din România - filiala Suceava, Societatea pentru Cultura Românească „Mihai Eminescu” din Cernăuți și publicația cernăuțeană „Bukovynske vice” au organizat duminică, la Hotelul „Bukovyna” din Cernăuți, o acțiune umanitară cu genericul „Primăvara speranței”.

Cinci artiști plastici români au donat 39 de lucrări, care au fost scoase la licitație

Acțiunea, inițiată de la Suceava de prof. Roman Istrati și prof. Ioan Bodnar, a fost menită să colecteze fonduri pentru întrajutorarea fiicei ziaristului cernăuțean de origine română Dan Cevka, Taisa Elena Cevka - o adolescentă în vârstă de 16 ani, care suferă de o gravă boală distrofică (anevrism cerebral) ce necesită o intervenție medicală foarte costisitoare.

În acest scop, câțiva artiști plastici români (Ioan Bodnar, Aida Șuster Boțan, Iulian Dziubinski, Vasile Anghel Siminiuc, Cecilia Leonte) au donat 39 de lucrări care au fost scoase la licitație.

2.800 de euro și 5.800 de hrivne

Delegația suceveană, din care au făcut parte prof. Dan Lohănel, directorul Liceului Particular

În perioada 14 - 16 martie, ucrainenii din Rona de Sus au avut ocazia să se întâlnească cu o serie de vedete de televiziune, precum artistul Gheorghe Turda (moroșan de-al nostru), soții Oana și Viorel Lis, artistul Aurel Moldoveanu și binecunoscuta prezentatoare Gina Pistol.

Scopul vizitei acestora pe meleagurile noastre era de a învăța să pregătească mâncăruri tradiționale ucrainene de Paști de la familiile care au dorit să le găzduiască.

Cu această ocazie au fost formate trei echipe a câte 3 persoane, în gospodăriile familiilor Oprișan Maria, Plaier Ileana și Semeniuc Ana (care au pregătit 3 rânduri de mâncăruri).

La prima echipă formată din doamnele prof. Oprișan Maria, Dubei Mihaela Violeta și Bodnariuc Iuliana a poposit, două zile, Gheorghe Turda, la a doua echipă alcătuită din doamnele Plaier Ileana, prof. Petrovai Liliana - Dina și domnul Frasin Ioan (pe care îl felicităm pentru implicare și măiestrie) familia Lis, iar la a treia echipă, formată din doamnele Semeniuc Ana, Prodaniuc Maria, Herbil Ana, solistul Aurel Moldoveanu.

Viața vedetelor nu a fost prea ușoară, ei au trebuit să mulgă vacile, să spargă lemne, să taie miei și iepuri ceea ce nu este deloc ușor dacă nu ai mai făcut așa ceva, să adune ouă din cuibare, să învețe să prepare mâncăruri pascale specifice ucrainenilor, să deguste țuică.

Gina Pistol împreună cu vedetele noastre a stabilit cu ce mâncăruri vor participa la concursul de departajare

În a treia zi, la sediul Uniunii Ucrainenilor din România, filiala Maramureș din municipiul Sighetu Marmăției, cele trei echipe mixte (româno - ucrainene) s-au luat la întrecere.

Departajarea concurenților a fost făcută de un juriu format din 15 persoane, care a avut o

Colegele de la clasa de balet a Taisei

nr. 1 din Suceava, prof. Roman Istrati, prof. Ioan Bodnar, președintele UUR - filiala Suceava, artista plastică Aida Șuster Boțan, economista Carmen Ohmt și Liliana Aghiorgicesei, președinta Federației Patronale a IMM Suceava, care a expus la Cernăuți lucrările donate de cei cinci artiști plastici români, a avut satisfacția acestei prime licitații la care a înregistrat o colectare de fonduri de 2.000 de euro (din vânzarea a 11 tablouri), căreia i s-a adăugat suma de 800 de euro din donațiile politicianilor, oamenilor de afaceri și reprezentanților administrativi suceveni (Sanda-Maria Ardeleanu, Petru Luhan, Cătălin Nechifor, Ioan Bălan, Ștefan Alexandru Băișanu, Adrian Popoiu, Dan Chidoveț, Nelu Todireanu), precum și 5.800 de hrivne din valorificarea unor lucrări/obiecte artisanale reali-

zate de artiștii suceveni și elevii Școlii Generale din Bălcăuți.

Poetul și omul de cultură cernăuțean Arcadie Opaț a fost cel mai generos contribuabil

Se cuvine să semnalăm faptul că Nadia Boieciko, soția consulului general al Ucrainei la Suceava, Vasyl Boieciko, a oferit o icoană-goblen de mare valoare pentru a fi valorificată la această licitație.

O licitație la care poetul și omul de cultură cernăuțean Arcadie Opaț a fost cel mai generos contribuabil, oferind 500 de dolari și achiziționând un tablou cu 100 de euro.

Tot în cadrul acestei acțiuni de colectare de fonduri (așa cum am aflat de la organizatori, afecțiunea tinerei cernăuțence ar putea fi rezolvată la Moscova cu 16.000 de dolari sau la Viena cu 40.000 de euro), colegele de la clasa de balet a Taisei Elena Cevka au susținut un spectacol de dans. Au fost oferite totodată spre achiziționare 50 de exemplare din volumele scriitorului sucevean Dumitru Brădățan („Căinele de cărămidă” și „Cioban la stele”).

Așa cum ne-au spus organizatorii acțiunii, lucrările de artă donate vor fi expuse la sediul redacției publicației „Bukovynske vice”, pentru a putea fi achiziționate la cea de-a doua etapă a licitației, programată pentru data de 1 iunie.

Tiberiu COSOVAN

Vedete de televiziune la Rona de Sus - Maramureș

misiune nu tocmai ușoară (dar plăcută) de a alege echipa care va participa la finala, ce se va desfășura la București. Vedetele noastre au avut un rol important pentru ca echipa din care au făcut parte să câștige prin modul de prezentare a preparatelor (De exemplu, Aurel Moldoveanu a învățat denumirea în limba ucraineană a pre-

nei) și grupul de dansatori „Sokoly” (Șoimii) ambele conduse de prof. Geta Petrețchi care au impresionat echipele TV.

După câteva repetiții scurte, Aurel Moldoveanu și președintele filialei Maramureș a UUR prof. Petrețchi Miroslov au interpretat cântecul „Sunt neagră și micuță” în limbile ucraineană și română, acompaniați de formația „Cervona kalyna” (Călina roșie). Această formație a interpretat câteva cântece ucrainene, care l-au încântat și pe domnul Georghe Turda.

Echipa domnului Aurel Moldoveanu a ieșit câștigătoare și va reprezenta etnia ucraineană în finala de la București.

Participanții la concurs și Euforia TV au fost premiați de domnul Ștefan Buciuța, președintele Uniunii Ucrainenilor din România, deputat și de președintele filialei Maramureș a UUR, Petrețchi Miroslov.

La buna desfășurare a concursului a contribuit președintele UUR Ștefan Buciuța, organizația locală a UUR Rona de Sus condusă de neobositul prof. Oprișan Elek și președintele filialei Maramureș a UUR, prof. Petrețchi Miroslov.

Miroslov PETREȚCHI,
președintele filialei Maramureș a UUR

paratelor sau chiar o parte a cântecului în limba ucraineană „Oi ciorna ia sy ciorna” (Sunt neagră și micuță).

În timp ce se stabilea câștigătorul, artistul Gheorghe Turda a susținut un recital, care a încântat publicul. A urmat renumitul cor mixt din Rona de Sus „Roneanski holosy” (Vocile Ro-

Din cele mai vechi timpuri, muzica a avut un rol de seamă în viața omului și a colectivităților umane, întodeauna puterea muzicii a fost de necontestat. Muzica are un mare cuvânt de spus în privința sentimentelor omenești, în crearea emoțiilor, în influențarea și educarea oamenilor. Acesta a fost adevăratul motiv pentru care muzica, încă din antichitate, a fost folosită în educarea celor mai tineri membri ai societății.

Pentru a demonstra puterea muzicii asupra ființei umane, Jaques Chailley, în cartea sa „40.000 de ani de muzică“, relevă două cazuri destul de concludente, prin care diferite stări sufletești pot fi generate de muzică. Chailley arată două exemple din „De consiliis“ de Cicero, cum într-o zi, bețivi din Taormina, oraș maritim în Sicilia, ațâțați de muzica bahică, au pătruns cu forța în casa unei femei cinstite. Pitagora, care trecea pe acolo, i-a calmat repede poruncindu-i auletului sacante sponde. Un alt exemplu se referă la o curtezană închisă într-o casă rivală vroind să-i dea foc casei. Pitagora trecând pe acolo și aflând ce se întâmplă, bănuiește că femeia a fost scoasă din fire de sunetele unei muzici în modul frigian. Întrucât dojenile prietenilor rămân fără efect, Pitagora trimite în mare grabă, după un muzicant, pe care îl pune să cânte o melodie într-un alt mod, ceea ce a dus la potolirea firii femeii.

„Muzica - după cum spune Chailley - era privită nu ca o artă, ci ca un mijloc de acțiune pe plan religios, moral și social“.

În ce privește muzica vocală, trebuie subliniat faptul că ea se cultiva, în mod obișnuit, în biserici și școli.

Rezultă, deci, că muzica nu poate înceta niciodată să fie cea mai înaltă și cea mai eliberatoare dintre arte. Shakespeare susține că: „Omul care nu are muzica într-însul/ Și nu-i mișcat de armonia sunetelor blânde/ E capabil de trădare, perfidii și stricăciuni“.

Iată câteva afirmații menite să convingă de puterea muzicii, de valoarea ei socială și morală.

Există mijloace permanente prin care se poate realiza educația muzicală atât în școală, cât și în afara ei. În cadrul școlii acest deziderat poate fi realizat prin intermediul muzicii vocale și a celei instrumentale. De aceea în unele școli au activat formații vocale sub formă de soliști vocali, duete și coruri, la altele numai formații instrumentale, iar la alte ansambluri vocale cu acompaniament realizat de orchestre.

Sunt cunoscute nenumărate exemple de coruri din cadrul școlilor gimnaziale sau liceale care, ani de-a rândul, s-au afirmat cu ocazia diferitelor concursuri sau festivaluri de muzică corală.

Unul dintre asemenea exemple era Festivalul coral pentru copii și tineret „Timotei Popovici“ care și-a început apariția în anul 1982 în comuna Marga din județul Caraș-Severin, sub conducerea inimoșilor iubitori ai culturii muzicale, soții inv. Aurelia și dr. D. Jompan, profesor universitar. La acest festival, care uneori ținea și două zile, participau sute de copii din vestul României, din Capitală, din Republica Moldova, din Austria, Lituania etc. De fiecare dată festivalul era sub atenta observație a presei județene și naționale, mereu în vizorul televiziunii și radioului. În același timp, festivalul era călăuzit de un juriu format din cei mai competenți compozitori și muzicologi ai României: Gh. Firca, Miriam Marbee, Liviu Cornes, Mircea Kiriac și alții care îndeplineau rolul de soli ai acțiunilor cultural-educative.

Cu ocazia unor asemenea activități s-a urmărit nu numai latura educației muzicale a copiilor și tineretului, ci și educația generală, fapt observat cu alte ocazii în rândul tinerei generații.

Trebuie subliniat faptul că formații corale au existat nu numai în rândul copiilor și tineretului, ci și în rândul adulților. Iată, bunăoară, în cadrul orașelor și satelor au activat zeci de coruri care în fiecare an se pregăteau pentru diferite faze

Coruri și grupuri vocale

ale concursurilor și festivalurilor corale. Cazul concret din sud-vestul țării era corul „Zelena lișcina“ din Copăcele care se prezenta la fiecare ediție. Dacă e să numărăm asemenea formații am putea aminti: Corul uzinelor din Reșița, Corul bărbătesc din Slatina Nera, Corul mixt din Marga, Corul mixt al CFR Caransebeș și multe altele din cadrul localităților bănățene.

Imediat după evenimentele din Decembrie 1989 aceste formații artistice au început să dispară una câte una din viața publică, iar, astăzi, șansele de a reveni sunt foarte modeste. Este foarte trist că în paralel cu economia țării, se distruge și această cultură tradițională.

Aceste fenomene se petrec la noi în țară în timp ce în alte țări se continuă cu manifestări culturale de amploare, căutând mereu noi metode și mijloace de a transmite arta muzicală în rândul maselor. Iată, bunăoară, în orașul Aachen din Germania, se găsește Liceul „HEILIG-GEIST-GYMNA SIUM“, format din elevii selecționați din zonă. În cadrul liceului se predau toate obiectele de cultură generală pentru a le forma elevilor o bază solidă pentru învățământul superior în cadrul specialităților pe care și le vor alege. Este foarte important că în cadrul planului de învățământ figurează și obiectul muzica cu întreaga serie de material intuitiv și de cadre care predau această specialitate. Liceul se compune din cca 1000 de elevi având un corp profesoral corespunzător acestui imens număr. Este lesne de înțeles că dacă liceul se compune din elevi selecționați, și corpul profesoral este format tot din cadre didactice selecționate.

În cadrul liceului activează formații artistice de o înaltă ținută artistică. Cea mai importantă formație este ansamblul de cântece și orchestra simfonică care, cu ocazia sărbătorilor Crăciunului 2011-2012, a prezentat, în fața părinților, un concert de colinde și alte creații ale compozitorilor germani și universalși: Mozart, Beethoven, Bach și alții. Concertul a fost pregătit într-un timp mai îndelungat de către cinci profesori de muzică, iar membrii corului și ai orchestrei simfonice sunt elevi ai acestui liceu.

Întrebarea care se pune este în ce măsură se preocupă părinții elevilor de educația lor muzicală dacă în cadrul liceului s-au găsit foarte buni violoniști, clarinetiști, trompetiști, bateriști și alți instrumentiști din care este formată orchestra simfonică și cu care dirijorul a putut reda nuanțele cerute de compozitori. Întregul ansamblu vocal-instrumental, prin interpretarea operelor, a reușit să emoționeze până la lacrimi publicul prezent la concert și pe cei ce au privit și au ascultat concertul înregistrat.

Întregul ansamblu format din corul mixt, soliști vocali, orchestra simfonică, orchestra elevilor mici, prin concertul prezentat, aduce un plus la prestigiul liceului de care aparține.

Trebuie scos în evidență și aportul conducerii școlii, prin asigurarea condițiilor materiale necesare desfășurării unui asemenea act de cultură.

Dacă în sud-vestul țării noastre, ani de-a rândul, au activat nenumărate formații artistice, în special cele muzicale, care este motivul absenței lor în prezent?

Ținând seama de numărul mare al copiilor și tinerilor din învățământul gimnazial românesc ajungem la concluzia că există suficiente ele-

mente pentru a organiza asemenea formații în multe localități. Funcționează nenumărate școli de muzică, există multe cadre didactice care ar putea organiza formații și conduce cu ocazia diferitelor manifestări.

În acest caz se pune întrebarea: care este laboratorul profesorului de muzică dacă părinții elevilor nu au posibilitatea să vadă roadele muncii propriilor copii în domeniul educației estetice? Răspunsul poate fi numai negativ dacă luăm în considerare faptul că au dispărut nenumărate formații corale de copii, de tineret, de adulți fără a mai lua în seamă și formațiile instrumentale care au activat pe întreg teritoriul țării.

Poate viitorul ne va rezerva posibilitatea de a înțelege că muzica este un obiect care contribuie la educația estetică și la realizarea unor sarcini personale, căci în viața de fiecare zi omul nu se mulțumește doar cu trebuințele materiale, el dorește ca aceasta să aibă un aspect plăcut și frumosul a devenit o necesitate.

Ivan LIBER

Bătrânul din autogară

Coborât din munții mei pentru câteva zile, ajunsese iată, din nou, la autogara orașului Câmpulung Moldovenesc. Cum arătam? Așa ca adunat de pe drumurile spre locurile vizitate, adică cu mai multe bagaje lângă mine și puțin obosit. Doream să mă văd acasă cât mai repede pentru un pui de somn. Deci, în locul amintit, pe o bancă din exteriorul clădirii, în ciuda cafelei sorbite, care speram să mă revigoreze câtuși de puțin, picoteam. Atunci o voce din apropierea mea, ce părea a fi a unui bătrân aflat într-o situație critică, îmi alungase toropeala devenind atent la vorbele lui. Zărindu-l cum își desfăcea trăistuța, acum, pe aceeași bancă cu mine mi-am zis „O fi vreun cerșetor, că ne-am cam săturat de ei!“ Privindu-l însă mai atent îmi dădusem seama că greșesc. Omul destul de vârstnic avea o suferință. L-am abordat direct:

- „Moșulică, ai pățit ceva, ce tot răvășești prin trăistuța matală?“

- „Fie-ți milă, domnule, îmi pari om ca lumea. Tot mă rog de unul și altul să-mi cumpere două conserve de pește, în ulei. Uite conservele, expiră în 2015. Nu mint“.

- „Dar de ce vrei să le vinzi?“

- „Tocmai m-au externat din spital, marfa-i bună, mi-a adus hrana un bun prieten, leat deal meu. Dar nu m-am atins de ea. Îmi trebuie bani.“

- „Și de aceea vrei să-ți vinzi mâncarea?“

- „Spun adevărul. Vând conservele. Îmi trebuie niște bani pentru medicamente și poate îmi mai rămân și pentru biletul de autobuz. Că deși nu mă așteaptă nimeni, trebuie să ajung în bordeiașul meu.“

- „Și cât ceri pe o conservă, s-ar putea să ți le plătească pe amândouă.“

- „Apăi, 7 lei pentru una. Însă dacă mai târguim las cu 4 lei cutia.“

I-am întins bancnotele și am preluat marfa. S-a bucurat. Bătrânul îmi mai ceruse un leu. I-am dat mai multe monede. Cred că, nevenindu-i să creadă le-a vârat repede în buzunarul de la paltonul decolorat și peticit. Mi-a mulțumit de câteva ori deoarece oamenii la care încercase să vândă conservele nu-i dăduseră importanță. Mi-a întins palma rece și aspră pe care i-am strâns-o cu impresia că i-o încălzisem cât de cât. Depărtându-se câțiva pași, cu vorba-i bolnăvicioasă, mi-a precizat că de Duminica Floriilor este „dezlegare la pește“. „Știam“, i-am zâmbit moșului, gândindu-mă că toate spusele lui sunt reale. „Na, că mi-a sărit somnul!“ Chiar aceasta îmi era starea meditând desigur la situația bătrânului...

Decebal Alexandru SEUL

De curând, Uniunea Ucrainenilor din România în colaborare cu Consulatul General al Ucrainei la Suceava au donat cărți în limba ucraineană Bibliotecii Școlii cu clasele I-VIII din satul Călinești Enache, comuna Dărmănești, județul Suceava. În această școală se studiază limba ucraineană ca limbă maternă.

Donație de cărți

ucraineană de foarte mult timp“.

Excelența Sa Vasyl Boieciko, consul general: „Stimați profesori, azi am venit la dumneavoastră din partea statului ucrainean

pentru a vă dona cărți pentru biblioteca școlii. Sper ca aceste cărți să ajute minunaților elevi la studierea limbii ucrainene. Mă bucură faptul că vin

Au participat din partea Consulatului General al Ucrainei la Suceava Excelențele Sale Vasyl Boieciko, consul general, și Vasyl Nerovnyi, consul, dl Ioan Bodnar, președintele UUR filiala Suceava, dna inspector de limba ucraineană prof. Lucia Mihoc, iar din partea legislativului comunal dl primar Dan Chidoveț. Delegații au fost întâmpinați de dl prof. Vasile Perpeliuc, director coordonator.

Într-o sală de clasă așteptau toți elevii, însoțiți de cadre didactice. Prof. Vasile Perpeliuc, director coordonator, a declarat cu acest prilej: „Suntem onorați de prezența Excelențelor Sale Vasyl Boieciko și Vasyl Nerovnyi din cadrul Consulatului General al Ucrainei la Suceava, a dlui Ioan Bodnar, a dnei Lucia Mihoc și a dlui Dan Chidoveț. Este un eveniment deosebit în viața școlii noastre, unitate școlară la care în toate clasele se studiază limba

pentru a doua oară la această școală și am aflat că elevii de aici au luat premii la limba ucraineană, cu prilejul diferitelor concursuri. Vă mulțumesc

pentru primirea frumoasă. Succes la învățatură!“

A urmat un scurt program artistic al elevilor, pregătit de profesorii Ionuț Plecan și Petru Ilincăi. S-au interpretat cântecele: „Ichav kozak za Dunai“, și „Oi sad, vynohrad“, iar eleva Simona Zepciuk a recitat magistral poezia „Mărițea“, scrisă de fostul profesor-poet, Iuri Racocca.

Programul s-a încheiat cu cântecul „Ridna mova“, muzica prof. Petru Ilincăi, cântec care a luat un premiu de excelență la „Ziua limbii materne“.

Dna inspector Lucia Mihoc: „Felicit elevii

acestei școli, cadrele didactice, conducerea școlii“. Dl Ioan Bodnar, președintele UUR - filiala Suceava: „Faptul că la ultima olimpiadă de limba ucraineană, 11 din cei 12 elevi participanți din județul Suceava au luat premii I, II și III, spune mult. Închei cu «Cine lasă limba mamei în uitare, acela în piept nu inimă, ci piatră are»“.

Statul ucrainean donează fiecărui elev ucrainean din România o carte, iar statul român donează fiecărui elev român din Ucraina, tot câte o carte.

Așadar reciprocitate deplină.

Kolea KURELIUK

Ziua Eroilor văzută cu ochi de licean

Ziua de 9 mai a însemnat pentru noi, elevele clasei a IX-a de la Colegiul Național „Mihai Eminescu“ din Suceava, o experiență inedită mulțumită invitației doamnei noastre profesoare Mihoc Lucia la ceremonia de comemorare a eroilor ucraineni căzuți în cel de-al Doilea Război Mondial.

La 9 mai 1945, Uniunea Sovietică a semnat actul de capitulare cu Germania nazistă. Actul consemnează în fapt sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial în Europa. România a fost primul stat care i-a asimilat pe eroii străini celor naționali.

La aceeași dată, 67 de ani mai târziu, în jur de 30 de persoane pășesc tăcute pe aleea cimitirului „Pacea“. Da, acum este pace într-adevăr și pentru această pace noi am venit să comemorăm faptele pline de eroism ale bravilor soldați ucraineni și nu numai. Suntem înconjurate de personalități sucevene: domnul consul general al Ucrainei la

Suceava, Vasyl Boieciko, cu distinsa doamnă Nadia, domnul consul, Vasyl Nerovnyi cu doamna Nerovnyi, domnul viceconsul cu soția, domnul viceprimar al Sucevei, Viorel Seredeniuc, domnul Emil Ursu, directorul Muzeului Bucovinei, domnul colonel Ioan Burlui, șeful Inspectoratului pentru Situații de Urgență Suceava, generali de armată, reprezentanți ai

Poliției și Jandarmeriei și de oameni care nu au uitat.

Slujba de comemorare a fost oficiată de un sobor de cinci preoți români și ucraineni. Toți cei prezenți au fost impresionați, dar mai ales noi, cei care nu am mai asistat niciodată la o asemenea ceremonie. După slujbă, a urmat un moment de reculegere și apoi alocuțiunile celor prezenți. Mulți dintre noi aveam lacrimi în ochi pentru că mesajul domnului consul general al Ucrainei la Suceava era următorul: „Deși nu au pornit ei războiul, au luptat până la capăt alături de români“, iar doamna inspector Lucia Mihoc a spus că „Noi, cei de astăzi, trebuie să ne rugăm pentru ei și să le mulțumim pentru jertfa adusă, iar astfel de războaie să nu mai existe nicăieri în lume“.

Noi nu putem decât să mulțumim că ni s-a oferit un astfel de prilej și vă mărturisim că suntem fericite că am putut aduce un omagiu vitejilor eroi căzuți, că le-am putut pune o floare și o coroană pe pietrele funerare.

Ca liceeni avem nevoie de modele și considerăm că acești oameni pot fi mai mult decât modele!

Mara PĂDURARU

Olimpiada de limba și literatura ucraineană

1-3 aprilie 2012, Timișoara

Conform Calendarului competițiilor școlare nr. 27 538/ 30.01.2012, la început de aprilie, Timișoara a fost gazda a patru olimpiade naționale organizate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și Inspectoratul Școlar Județean Timiș, printre care și Olimpiada de limba și literatura ucraineană. Olimpiada de anul acesta s-a aflat la a XX-a ediție, fapt ce confirmă importanța și necesitatea, în același timp, a unui astfel de concurs, care pe lângă faptul că este o mare provocare, o competiție care confirmă un nivel de pregătire superior, o recunoaștere pe scara ierarhică de valori, ne apropie de identitatea noastră, identitate păstrată prin cultivarea limbii materne, a culturii poporului nostru, a tradițiilor și obiceiurilor preluuate de la străbuni. Participarea și pregătirea pentru olimpiadă reprezintă un salt în progresul continuu, iar rezultatele, nu neapărat exprimate în premii, ci mai ales raportate la cele precedente (și aici mă refer la participanții din județele în care studiul limbii materne nu are o tradiție la fel de îndelungată ca în județele Maramureș sau Suceava), pot constitui un punct de referință în ceea ce privește concretizarea muncii depuse. Ceea ce vreau să subliniez este faptul că toți elevii participanți la acest concurs sunt câștigători, indiferent de premiile obținute, deoarece motivul participării la acest concurs este sentimentul apartenenței la etnia ucraineană și dragostea pentru limba, literatura și cultura poporului ucrainean. În acest context, vreau să mulțumesc tuturor dascălilor, elevilor și părinților acestora pentru păstrarea, cultivarea și perpetuarea cuvântului ucrainean și sper că rezultatele obținute sunt pe măsura muncii și a efortului depus de voi și de dascălii voștri.

În procesul amplu de modernizare a sistemului de învățământ, Guvernul României sprijină și încurajează studiul limbilor materne, prin oferirea cadrului legislativ și financiar, favorabil dezvoltării identității fiecărei etnii. În acest sens, din bugetul MECTS a fost alocată suma totală de 10029,56 lei pentru Olimpiada de limba și literatura ucraineană, reprezentând cheltuieli de organizare, masă și cazare pentru elevii participanți și profesorii însoțitori și pentru acordarea premiilor I,II,III și Mențiuni, premii în valoare totală de 1900 lei. Transportul elevilor participanți și a profesorilor însoțitori, precum și cheltuielile de transport, cazare și masă pentru membri din învățământul preuniversitar, ai Comisiei Centrale, au fost suportate de inspectoratele școlare de la care proveneau aceștia. La această sumă s-a adăugat și contribuția UUR, partener al IȘJ Timiș în organizarea acestui concurs, contribuție concretizată în premii în bani acordate elevilor premiați, tuturor elevilor participanți, membrilor Comisiei Centrale și profesorilor care au pregătit elevii premiați la olimpiadă. Prin urmare, îmi permit să mulțumesc în numele colegilor profesori dlui președinte UUR, Ștefan Buciuța, pentru acest stimulent acordat profesorilor cu rezultate deosebite în pregătirea elevilor. Din partea UUR au fost alături de noi dl Hleba Gheorghe, președintele UUR Timiș, care a rostit și un cuvânt de bun venit participanților, în cadrul ceremoniei de deschidere a olimpiadelor școlare la Teatrul Național „Mihai Eminescu” din Timișoara și dl Petrețchi Miroslav, președintele UUR Maramureș. De asemenea, toți elevii participanți au primit premii în cărți din partea Ambasadei Ucrainei în România, prin efortul dlui Vasyl Zabolotniuk, prezent și domnia sa la festivitatea de premiere.

Se cuvine să mulțumim organizatorilor locali, IȘJ Timiș, reprezentat de inspectorul școlar ge-

neral, prof. Marin Popescu, inspectorul școlar general adjunct, prof. Francisc Halasz, care, având patru olimpiade naționale în județ în aceeași perioadă, au reușit să fie prezenți atât la festivitatea de deschidere, cât și la festivitatea de premiere și, nu în ultimul rând, dlui inspector de specialitate, prof. Câmpeanu Ioan, și dnei director, prof. Burcea Iancu Carmen Rodica, de la Școala cu clasele I-VIII nr. 25, școală în care s-au desfășurat probele de concurs.

O înaltă apreciere o merită și Comisia Centrală pentru munca depusă ca acest concurs să fie o competiție reușită și mai ales corectă. Președintele Comisiei Centrale a fost un membru marcant al învățământului academic timișorean, prof. univ. dr. Decun Mihai, președinte de onoare a fost dna prof. Ardelean Iulia, omul care a marcat multe destine de elevi, călăuzindu-le pașii spre profesia de dascăl, președinte executiv, conform metodologiei cadru, consilierul MECTS, prof. Codrea Elvira, care a elaborat subiectele pentru probele de concurs în conformitate cu programa școlară în vigoare, secretarul comisiei, prof. Câmpeanu Ioan, și nu în ultimul rând, cei care au corectat lucrările scrise și au acordat punctajele, pe baza cărora s-au notat lucrările: dna prof. Malearciuc Simona, inspector IȘJ Maramureș - a corectat la clasa a X-a; dna prof. Mihoc Lucia, inspector IȘJ Suceava - a corectat la clasele a VII-a și a XI-a; dna Dubec Maria, prof. la Școala cu clasele I-VIII Rona de Sus, Maramureș - a corectat la clasele a VIII-a și a IX-a; dna Codrea Emilia, prof. la Liceul „Taras Șevcenko”, Sighetu Marmăției, Maramureș - a corectat la clasele a VII-a și a XII-a; dna Ștubianu Anca, prof. la Școala cu clasele I-VIII Bălcăuți, Suceava - a corectat la clasele a X-a și a XII-a; dna Chideșa Antoneta Cornelia, prof. la Colegiul Tehnic „Lațcu Vodă” din Siret, Suceava - a corectat la clasa a VIII-a; dl Bobic Mihai, prof. la Școala cu clasele I-VIII Cornuțel, Caraș-Severin - a corectat la clasele a IX-a și a XI-a.

Toți profesorii din Comisia Centrală sunt de o înaltă probitate morală și au completat declarații pe propria răspundere că nu au rude și afini până la gradul IV în competiție și nici elevi la clasele la care au evaluat lucrările, în consecință rezultatele sunt o reflectare corectă a evaluării.

Mulțumirile noastre se îndreaptă și către profesorii însoțitori care au vegheat la siguranța elevilor, i-au însoțit pe drum, la spectacolele de teatru și film, la plimbările prin centrul Timișoarei, la cămin, la masă și au fost alături de ei pe toată durata concursului: prof. Spivaliuc Ledia și prof. Tivodar Dorin (jud. Maramureș), prof. Lazarciuc Violeta (jud. Timiș), prof. Plecan Narcisa (jud. Suceava), prof. Vatamaniuc Iuliana (jud. Botoșani), prof. Bobic Mihai (jud. Caraș-Severin).

Și după cum am menționat mai sus, protagoniștii acestui concurs sunt toți câștigători, dar se cuvine să-i evidențiem pe cei care s-au remarcat prin rezultatele obținute, după cum urmează.

Premiul I: Nichifuriuc Georgiana, clasa a VII-a, Bălcăuți, Suceava; Usatiuc Andrei Octavian, clasa a VIII-a, Bălcăuți, Suceava; Homeniuc Raluca Dana, clasa a IX-a, Colegiul Tehnic „Lațcu Vodă”, Siret, Suceava; Șmighelschi Sergiu, clasa a X-a, Seminarul Teologic Liceal „Sf. Mitropolit Dosoftei”, Suceava; Ciurea Liliana, clasa a XI-a, Liceul „Taras Șevcenko”, Sighetu Marmăției, Maramureș; Ursachi Diana Andreea, clasa a XI-a, Colegiul Național „Eudoxiu Hurmuzachi”, Rădăuți, Suceava; Daneliuc Nicoleta, clasa a XII-a, Colegiul Tehnic „Lațcu Vodă” din Siret, Suceava.

Premiul II: Marteniuc Geogiana, clasa a VII-

a, Bistra, Maramureș; Lavița Oxana, clasa a VIII-a din Valea Vișeului, Maramureș; Haureș Larisa Marinela, clasa a IX-a, Colegiul Tehnic „Lațcu Vodă” din Siret, Suceava; Slavita Oxana, clasa a X-a, Liceul „Taras Șevcenko”, Sighetu Marmăției, Maramureș; Maidaniuc Ana Maria Georgeta, clasa a XI-a, Colegiul Tehnic „Lațcu Vodă” din Siret, Suceava; Habur Maria, clasa a XII-a, Colegiul Național „Mihai Eminescu”, Suceava.

Premiul III: Lauruc Lavinia Maria, clasa a VII-a, Rona de Sus, Maramureș; Dumnici Loredana, clasa a VIII-a din Remeți, Maramureș; Traista Emanuela, clasa a IX-a, Liceul „Taras Șevcenko”, Sighetu Marmăției, Maramureș; Spivaliuc Diana Maria, clasa a X-a, Liceul „Taras Șevcenko”, Sighetu Marmăției, Maramureș; Godenciuc Camelia Maria, clasa a XII-a, Liceul „Taras Șevcenko”, Sighetu Marmăției, Maramureș;

Mențiuni: Galamba Mariana Cristina, clasa a VII-a, Copăcele, Caraș-Severin; Cherniciuc Denisa, clasa a VIII-a, Bălcăuți, Suceava; Petrețchi Liliana, clasa a IX-a, Liceul „Taras Șevcenko”, Sighetu Marmăției, Maramureș; Haureș Narcisa Mădălina, clasa a X-a, Colegiul Tehnic „Lațcu Vodă”, Siret, Suceava; Corneșcian Alexandru, clasa a XI-a, Colegiul Național „Iulia Hasdeu” din Lugoj, Timiș; Cîntea Mariana Daniela, clasa a XII-a, Liceul „Taras Șevcenko” din Sighetu Marmăției, Maramureș.

Premii speciale: Dumbravă Ana Maria, clasa a VII-a, Mihăileni, Botoșani; Beuca Lorena, clasa a VIII-a din Știuca, Timiș; Curac Alexandra, clasa a IX-a, Colegiul Național „Iulia Hasdeu” din Lugoj, Timiș; Turcin Daniela, clasa a X-a, Colegiul Național „Coriolan Brediceanu” din Lugoj, Timiș; Smecicaș Ioan, clasa a XII-a, Colegiul Național „Iulia Hasdeu” din Lugoj, Timiș

*prof. Elvira CODREA,
consilier MECTS*

„Excursia ca metodă de instruire”

Sub acest generic a fost încheiat acordul de parteneriat pentru educație, între Școala cu clasele I-VIII „Petre Dulfu” din Baia Mare, reprezentată prin directorul prof. Orha Monica, în calitate de Aplicant și Școala cu clasele I-VIII din Rona de Sus, județul Maramureș, reprezentată prin prof. Lușcan Loredana, în calitate de Partener și prof. Faur Rodica, în calitate de Aplicant.

Tânăra profesoară la ciclul primar Faur Rodica din structura Coștiui, comuna Rona de Sus nu este la primul parteneriat încheiat cu succes. Împreună cu elevii claselor I-III, a realizat multe excursii în cadrul activităților extrașcolare în care elevii au făcut fotografii. Cea mai reușită fotografie a fost trimisă la concursul internațional de fotografii sub titlul „Excursia ca metodă de instruire”, care s-a ținut la Școala cu clasele I-VIII „Petre Dulfu” din Baia Mare. Din Școala structura Coștiui și Școala cu clasele I-VIII din Rona de Sus au fost premiate cu „Mențiune”. O Mențiune a obținut eleva Rutner Gesica din clasa profesoarei Faur Rodica. Urmează o excursie cu elevii la Baia Mare, iar în anul școlar următor realizarea unor fotografii cu care să câștige un premiu și mai mare.

înv. Ileana DAN

Cea de-a XX-a ediție a Olimpiadei naționale de limba și literatura ucraineană s-a desfășurat în orașul de pe Bega, la Școala cu clasele I-VIII nr.25 din Timișoara, între 1- 4 aprilie 2012, conform calendarului MECTS.

După un drum obositor de aproximativ 14 ore, lotul olimpic din Suceava, format din 12 elevi, însoțiți de prof. Plecan Narcisa și de profesoarele din Comisia Centrală de Evaluare - Știubianu Anca, Chideșa Antoneta și Mihoc Lucia, a fost întâmpinat în gară de inspectorul Câmpeanu Ioan și condus la locurile de cazare.

Deschiderea oficială a olimpiadelor pe care le-a organizat județul Timiș a avut loc în sala Teatrului „Mihai Eminescu” din Timișoara, o sală impresionantă în care participanții au vizionat un spectacol emoționant al școlii de balet timișorene.

Elevii suceveni au fost încântați de frumusețea clădirii și a spectacolului. De asemenea, i-a surprins în mod plăcut și filmul 3D, vizionat la Iulius Mall, precum și ochelarii speciali pe care i-au păstrat ca amintire.

Cel mai important moment pentru ei a fost proba scrisă, care s-a desfășurat luni, 2 aprilie 2012. Unii au ieșit fericiți, alții dezamăgiți că nu au avut timp suficient pentru proba scrisă, dar important este faptul că s-au străduit să răspundă tuturor cerințelor într-o limbă maternă ucraineană cât mai îngrijită.

Rezultatele au fost pe măsura muncii depuse atât de elevi, cât și de profesorii care i-au îndrumat la orele de la clasă, dar mai ales în timpul orelor de pregătire suplimentară. Astfel, din cei 12 elevi participanți, 11 au fost premiați. Olimpicii suceveni au obținut 6 premii I din 6 posibile la clasele VII-XII, 3 premii II și 2 mențiuni. Aceștia sunt: clasa a VII-a: Premiul I - Nichifuriuc Georgiana, Școala cu clasele I-VIII din Bălcăuți, profesor îndrumător Știubianu Anca; clasa a VIII-a: Premiul I - Usatiuc Andrei Octavian, Școala cu clasele I-VIII din Bălcăuți,

Olimpicii suceveni

profesor îndrumător Știubianu Anca; Mențiune - Cherniciuc Denisa, Școala cu clasele I-VIII din Bălcăuți, profesor îndrumător Știubianu Anca; clasa a IX-a:

Premiul I - Homeniuc Raluca Dana, Colegiul Tehnic „Lațcu Vodă” din Siret, profesor îndrumător Chideșa Antoneta;

Premiul II - Haureș Larisa Marinela, Colegiul Tehnic „Lațcu Vodă” din Siret, profesor îndrumător Chideșa Antoneta; clasa a X-a:

Premiul I - Șmighelschi Sergiu, Seminarul Teologic Liceal „Sf. Mitropolit Dosoftei”, profesor îndrumător Mihoc Lucia; Mențiune - Haureș Narcisa Mădălina, Colegiul Tehnic „Lațcu Vodă” din Siret, profesor îndrumător

Chideșa Antoneta; clasa a XII-a: Premiul I - Daneliuc Nicoleta, Colegiul Tehnic „Lațcu Vodă” din Siret, profesor îndrumător Chideșa Antoneta;

Premiul II - Habur Maria, Colegiul Național „Mihai Eminescu” din Suceava, profesor îndrumător Mihoc Lucia.

Prin rezultatele obținute Suceava a demonstrat că munca și seriozitatea în activitatea cu elevii duce la performanță.

Trebuie menționat faptul că subiectele din anul acesta au fost structurate diferit atât la etapa județeană, cât și la cea națională, dar au respectat programa pentru olimpiadă. Doamna consilier în MECTS, prof. Elvira Codrea, a solicitat propuneri de subiecte fiecărui județ. Și pentru a elimina suspiciunile de orice fel este bine să precizăm că niciunul dintre subiectele propuse de județul Suceava pentru etapa națională nu s-a regăsit în cele de la proba scrisă, iar

membrii Comisiei Centrale au evaluat în mod obiectiv lucrările, conform baremului stabilit.

Cu toate că au fost nemulțumiri, nu s-a depus nicio contestație.

În final, doresc să-i felicit din suflet pe toți elevii și profesorii suceveni pentru minunatele rezultate, să le urez sănătate pentru a putea lucra și pe mai departe cu aceeași dăruire și să-și prețuiască limba maternă în orice împrejurare. Așteptăm cu nerăbdare să-i celebrăm în cadrul celei de a IV-a ediții a galei olimpicilor suceveni organizate de Inspectoratul Școlar al județului Suceava în colaborare cu Consiliul Județean Suceava.

Mulțumim organizatorilor pentru efortul depus, iar Uniunii Ucrainenilor din România pentru premiile acordate elevilor și profesorilor. Dumnezeu să le țină năravul!

*prof. Lucia MIHOC,
inspector pentru limba ucraineană,
IȘJ Suceava*

Chideșa Antoneta; clasa a XI-a: Premiul I - Ursachi Diana Andreea, C.N. „Eudoxiu Hurmuzachi” din Rădăuți, profesor îndrumător Ștefan Georgeta;

Premiul II - Maidaniuc Ana Maria Georgeta, Colegiul Tehnic „Lațcu Vodă” din Siret, profe-

vilor și profesorilor. Dumnezeu să le țină năravul!

Deși biblioteca „unicul focar de cultură de la noi” și-a mutat sediul din clădirea veche a Căminului Cultural la Dispensarul uman de vizavi, etajul 1, încă din aprilie 2011, am reîntâlnit-o zilele trecute aici, la datorie, pe dna bibliotecară Dorina Velecico pentru a fi „în pas” cu noutățile. Și iată ce am aflat. La ora actuală, în rafturi se

Activitatea culturală... există

află 6800 de volume semnate de autori clasici români și ai literaturii universale, cărți pentru copii, reviste-ziare.

- Care este numărul cititorilor cu fișe și al celor ce frecventează sala de lectură? - a fost prima mea întrebare, firească.

- Sunt înregistrați 115 cu fișe și 78 din cealaltă categorie.

- De la ultima mea vizită (februarie, 2011) ați mai primit cărți?

- De atunci am primit o singură donație de 50 de volume din partea Bibliotecii „I.G. SBIE-RA” din Suceava.

- Spuneți-mi acum câte ceva din alte activități ale instituției pe care o conduceți, evident, dacă au loc și în ce constă ele?

- Colaborăm bine cu școala din sat, de fapt elevii ne sunt cititorii de bază. Acțiuni? Da. În decembrie trecut, ne-au colindat și urât cu Plugușorul.

Înainte de Sf. Paști, aici, la sediu, elevii din clasele I-VIII au desfășurat un concurs pe teme pascale. A fost foarte interesant.

Cu prilejul Zilei Eroilor vom organiza la troița lor de lângă primărie un recital de poezie.

- În ce perioadă a anului aveți un număr mai mare de cititori?

- Este de înțeles că pe timpul iernii, când serile sunt lungi, e timp pentru lectură, deoarece vara, și așa scurtă la noi, atât elevii, cât și adulții sunt ocupați cu muncile gospodăriei (campania de recoltare a fânului), copiii mai perindă pădurile după fructe și ciuperci.

- Observ că aveți și un biblionet. Ce fel de activități se întreprind la el?

- Lumea internetului este un miraj pentru oamenii de aici, din creierul munților. Această tehnică modernă a pătruns la noi abia la începutul anului 2010. Suntem dotați de atunci cu 4 calculatoare

donate de firma IREX București. Ele atrag copiii, dar și adulții deopotrivă, ca un magnet. Avem un parteneriat cu APIA pentru identificarea parcelelor de teren agricol pe hartă prin internet. Tot la el prin Google diferiți cititori și nu numai, caută adrese de persoane, numere de telefoane, spitalele de care au nevoie, mă rog, tot felul de informații. Părinții prin camere web se văd cu fiii lor din străinătate, vorbesc la telefon etc.

- Ce-și propune doamna bibliotecară Dorina Velecico pentru îmbunătățirea activității instituției de cultură în viitor?

- În primul rând, o colaborare foarte bună cu primăria și școala, instituții care „îmi coordonează”, cumva, munca pe plan local.

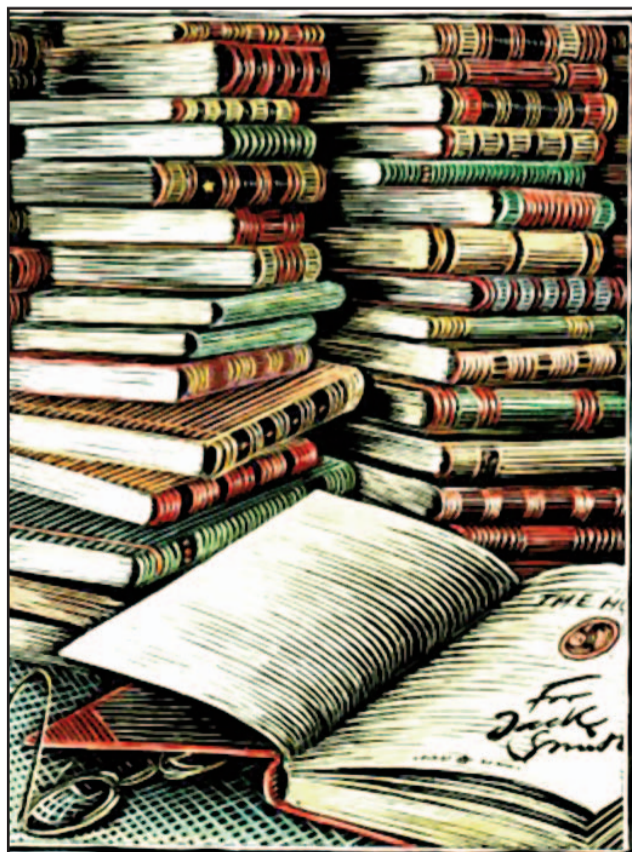
- Cum?

- A reieșit și din dialogul nostru sprijinul lor. Primăria prin acordarea spațiului în care vă aflați până ce vom avea un Cămin Cultural nou sau o altă clădire adecvată activității. Școala prin numărul mare de cititori și unele acțiuni cu elevii ei.

- Mult succes, doamnă bibliotecară, și vă mulțumesc pentru dialog.

- Și eu vă mulțumesc și vă invit să reveniți.

Decebal Alexandru SEUL

Campionatul Mondial de Șah Școlar la Iași

La data de 27.04.2012, cu vreme excelentă, Iașul, și-a primit oaspeții (elevi, antrenori, coordonatori și chiar părinți), participanți la Campionatul Mondial de Șah Școlar, care s-a desfășurat în perioada 28.04 - 07.05.2012, în Sala Polivalentă.

Cea mai mare competiție sportivă organizată la Iași în ultimii 40 de ani a debutat cu prezentarea oficială desfășurată în Piața Unirii. La Campionatul Mondial de Șah Școlar au participat peste 550 de elevi din 37 de țări de pe 4 continente. Competiția este inclusă în cadrul manifestărilor desfășurate sub titlatura „Iași, oraș european al sportului în 2012“, atribuită capitalei Moldovei de Parlamentul European.

„Vor fi, în total, peste 900 de vizitatori - jucători, antrenori, părinți, însoțitori, veniți din țări precum SUA, Mexic, Iran, Ucraina. Sunt foarte bucuroși că prin desfășurarea acestui campionat mondial de șah Iașul își onorează statutul de „oraș european al sportului 2012“. A fi „oraș european al sportului“ nu înseamnă doar performanțe, ci și determinarea și implicarea cetățenilor să facă sport de masă, motiv pentru care vom susține cât mai mult posibil practicarea sportului în cartiere și extinderea sporturilor de masă“, a declarat primarul Gheorghe Nichita.

Elisabeta Polihroniade, mare maestră internațională de șah, a subliniat: „O parte dintre așteptări s-au împlinit. Avem o participare absolut impresionantă. Copii care au venit să joace șah aici din atâtea țări. Există un moment pe care eu îl doresc de foarte mulți ani care este șahul în școală ca materie, nu doar opțional și nu numai la noi în țară, în toată Europa. Este prima dată când se exprimă această dorință și, probabil, că se va introduce“.

Constantin Dumitriu, președintele Federației Române de Șah, a spus: „Eu am fost cel care a inițiat acest proiect atunci când eram europarlamentar, între anii 2007-2009, și trebuie să recunosc că datorită lui Gary Kasparov și Danailov au fost făcute toate eforturile de lobby în Parlamentul European pentru trecerea acelei declarații scrise care înseamnă un pas important pentru introducerea șahului în scoli, la nivel european.“

Campionatul Mondial de Șah Școlar este organizat la Iași de Federația Mondială de Șah (FIDE), Federația Română de Șah, Inspectoratul Școlar Județean Iași, Direcția Județeană de Sport și Tineret Iași, Asociația Județeană de Șah Iași, sub patronajul municipalității ieșene.

La Campionatul Mondial de Șah Școlar din Iași au participat tineri șahiști din Azerbaidjan, Bolivia, Bulgaria, Columbia, Emi-

ratele Arabe Unite, Anglia, Finlanda, Ungaria, India, Indonezia, Iran, Irlanda, Israel, Jersey, Kazahstan, Kenya, Kârgâzstan, Lituania, Mexic, Moldova, Mongolia, Norvegia, Pakistan, Peru, Polonia, România, Rusia, Singapore, Sri Lanka, Tunisia, Turcia, Ucraina, Uzbekistan, SUA, Venezuela, Scoția, Zambia, Zimbabwe.

Președintele Consiliului Director al CSMS Iași, Leonida Antohi, a declarat că aceasta este cea mai mare competiție sportivă care a fost organizată în ultimii 40 de ani la Iași. „Au fost competiții europene, dar niciodată de o asemenea anvergură mondială. De aceea, consider că trebuie să lăsăm o părere bună la nivel european și mondial“, a spus Leonida Antohi.

Competitorii vor concura pe șase categorii de vârstă (sub 7 ani, 9, 11, 13, 15 și 17 ani), din Iași înscriindu-se în concurs 100 de elevi.

Filiala Iași, la solicitarea organelor locale, s-a implicat în aducerea la acest campionat a unor echipe de șahiști din Ucraina, asigurând feedback-ul necesar între directorul de turneu, ing. Manole

zatorice privind cazarea și masa pe timpul șederii în Municipiul Iași. Spre finalul activităților, participanții din Ucraina, la acest campionat au fost primiți la sediul filialei Iași a UUR, unde a avut loc o discuție interesantă pe diferite probleme de interes general.

La finalul întâlnirii l-am rugat pe conducătorul delegației ucrainene, dl Oleksandr Șemiakin să ne spună câteva cuvinte despre acest campionat și despre elevii care au participat. Domnul Oleksandr Șemiakin ne-a spus: „Eu personal am mai fost de câteva ori în România la alte acțiuni de acest gen, dar în Iași sunt pentru prima dată. Orașul, din câte am putut vedea, este deosebit de interesant din punct de vedere istoric și arhitectonic. Dacă e să vorbim despre delegația noastră aș vrea să subliniez faptul că toți elevii sunt campioni la nivel regional și republican, iar printre ei avem și

Trepițko Oleksandr și Medvedyk Volodymyr (Ucraina)

Vasile, președinte al Asociației Județene de Șah Iași, reprezentanții organelor locale și respectiv Asociațiile de șah din Ucraina, doritoare să participe la acest turneu, primirea delegației ucrainene, rezolvarea unor probleme organi-

un elev care este de 5 ori campion al Ucrainei - Trepițko Oleksandr și care a ocupat locul 3 la Campionatul European de la Batumi (Georgia) și apoi Medvedyk Volodymyr din Lvov, care a participat la mai multe campionate inter-

naționale în Brazilia (locul 6), Bulgaria (locul 4), Polonia (locul 1). Despre acest campionat avem impresii bune, deși la o așa participare numeroasă nu se putea să nu fie și unele mici neajunsuri, o parte din ele fiind rezolvate pe parcurs, iar unele cu sprijinul filialei Iași a UUR. Pentru noi, acest campionat a reprezentat o verificare a potențialului copiilor noștri, un prilej să le oferim ocazia de a se autoverifica la un astfel de nivel, de a-i obișnui cu acest tip de întreceri.“

În încheiere, l-am rugat pe domnul Oleksandr Șemiakin să spună câteva cuvinte pentru membrii filialei Iași a UUR și pentru cititorii ziarului „Curierul ucrainean“: „Membrilor filialei Iași și cititorilor ziarului am dori să le transmitem să aveți suflute curate și primitoare, armonie, pace și liniște în familiile Dvs. Dorim din inimă ca speranța, bucuria și bunătatea să fie cu voi, să vă dea forță, energie și dispoziție pentru acțiuni bune și folositoare spre înflorirea organizației Dvs.“ „Noi dorim să revenim la Iași, orașul este foarte frumos, iar noi am avut ocazia, și cu sprijinul Dvs., să vedem din frumusețile lui, așa că îi vom ruga pe părinții noștri să ne ofere o vacanță în România și în orașul Dvs.“, ne-au spus la despărțire copiii din Ucraina. Așa că nu ne-am luat rămas bun, ci doar am urat copiilor și conducătorilor lotului la bună revedere în Iași. Trăim cu speranțe, iar speranțele copiilor se împlinesc de cele mai multe ori. Poate și speranța tinerilor șahiști. Cine știe?

Victor HRIHORCIUC,
președintele filialei Iași
a UUR

Interferențe culturale

Biblioteca Bucovinei „Ion G. Sbiera“ din Suceava, în parteneriat cu Biblioteca Științifică Universală Regională „Mychailo Ivasiuk“ din Cernăuți, Consiliul Județean Suceava și Muzeul Bucovinei, au demarat, începând cu 7 mai 2011 implementarea proiectului *Bibliotecile - porți deschise spre cunoaștere*, și care se va desfășura timp de un an. Proiectul urmărește întărirea cooperării româno-ucrainene, dezvoltarea celor două ținuturi de graniță - județul Suceava și regiunea Cernăuți - în domeniul cultural și educațional, intensificarea cooperării între instituțiile publice, societăți culturale, scriitori, bibliotecari, pentru o mai bună cunoaștere a moștenirii culturale și spirituale din această zonă transfrontalieră.

Una dintre acțiunile mari ale acestui proiect este organizarea unor activități puse sub genericul Interferențe culturale. Astfel, nu de mult, s-a desfășurat la sediul Bibliotecii regionale din Cernăuți și la Centrul Internet activitatea Dialoguri interculturale (în Ucraina) unde au fost prezenți 6 scriitori ucraineni din județul Suceava - Ion Cozmei, Vasile Țapoveț, Vichentie Nicolaiciuc, Ioan Chideșciuc, Gheorghe Cega și Carmen Veronica Steiciuc - însoțiți de 6 reprezentanți ai bibliotecii sucevene - dr. Gheorghe Gabriel Cărăbuș, managerul Bibliotecii „I.G. Sbiera“, Mălina Anițoaei - Biblioteca Rădăuți, dr. Alis Niculica, Lăcrămioara Cocuz. Acestora, la Cernăuți, li s-au alăturat reprezentanții scriitorilor români și ucraineni - Ilie Zegrea, Simion Gociu, Ilie Luceac, Ștefan Broască, Vasile Tărățeanu, Doina Kolesnicov, precum și Vasyl Vascan - președintele Filialei Cernăuți a Uniunii Naționale a Scriitorilor din Ucraina, Tamara Severniuk, Vasyl Dovhyi, Vasyl Melnyk, Heorhi Sevchenko, Kuzma Smal, Volodymyr Vozniuk, Vitali Demnenko, politologii Ihor Burkut, Serhi Hakman și Volodymyr Staryk și alții, bibliotecari de la Biblioteca Regională și de la biblioteci raionale - Storojineț, Hliboca, Herța și Moldova-Sulița (raioane cu populație românească majoritară), jurnaliști și cititori.

Reuniunile de la Cernăuți și de la Suceava au fost coordonate/moderate de doamna Antonina Ivanyțkaia - directoarea Bibliotecii Regionale, și de dl Gheorghe Gabriel Cărăbuș - managerul Bibliotecii „I.G. Sbiera“.

Reuniunile de la Cernăuți și de la Suceava s-au desfășurat după următorul program:

prima zi, Conferință de presă (o oră); Scriitorii ucraineni din Suceava și activitatea lor literară și respectiv Scriitorii români din Cernăuți și activitatea lor literară (masă rotundă), prezentări de cărți, 2 ore; după masă Scriitorii cernăuțeni și cărțile lor și respectiv Scriitorii suceveni și cărțile lor (masă rotundă) 3 ore;

a doua zi, vernisaj - expoziție de carte și documente „Suceava-Cernăuți“ (1/2 oră); Publicațiile cultural-literare din Suceava și din Cernăuți (masă rotundă, prezentări) o oră și jumătate; după masă Societățile Culturale din Suceava și Cernăuți (masă rotundă și prezentări) o oră și jumătate; Bibliotecă publică și „slujitorii“ cărții (masă rotundă, prezentări) o oră și jumătate;

Trebuie adăugat că la reuniunea de la Cernăuți din a doua zi după masă s-a completat cu o activitate de interes național ucrainean: „Ucraina și Uniunea Europeană“, și „20 de ani de independență a Ucrainei“ în care politologii Ihor Burkut, Serhi Hakman și Volodymyr Staryk au prezentat semnificația aniversării a 20 de ani de la proclamarea independenței și suveranității Ucrainei, prezentând mari prefaceri politice, economice, sociale și culturale obținute de Ucraina, cât și unele minusuri în nivelul de trai al ucrainenilor. S-au prezentat eforturile

pe care le face poporul ucrainean în apropierea și integrarea Ucrainei în Uniunea Europeană, precum și programul de colaborare în

cadrul Regiunii Transfrontaliere „Prutul Superior“.

Adăugăm o noutate excelentă a acestor întâlniri spirituale deosebit de folositoare și eficiente. Fiecare participant oficial, de ambele părți, trebuia să prezinte câte o comunicare, la ambele reuniuni, care să aibă o tematică apropiată proiectului. Comunicările și curriculum vitae trebuiau să fie scrise în ambele limbi, română și ucraineană, și prezentate în scris și înregistrate și pe CD-uri. De asemenea, fiecare participant oficial trebuia să doneze bibliotecii - gazdă exemplare din cărți personale sau presă la care colaborează. Prin această măsură, probabil, materialele prezentate se vor aduna pentru a fi tipărite într-un volum comun bilingv, iar cărțile și presa donată vor îmbogăți patrimoniul bibliotecilor respective. Tot prin această măsură, fiecare participant oficial, prin donații reciproce, a primit în dar un număr de cărți și de reviste chiar de la autorii lor.

Cele două reuniuni s-au dovedit extrem de folositoare nu numai pentru participanți, ci mai ales pentru cele două instituții publice - pentru

Participanți la acțiunea din Suceava

biblioteci și bibliotecari, scriitori și jurnaliști, pentru cititori. S-au spus lucruri pe nume, cu degetul pe rană, cu obiect și subiect, în domeniul creației literare, publicistice, culturale etc., ducând toate la o mai bună cunoaștere reciprocă, cu bune și rele. S-au făcut propuneri concrete pentru activitatea viitoare, completându-se, la ambele reuniuni, unele chestionare.

S-a constatat un mare merit în acest sens al Bibliotecii județene „I.G. Sbiera“ din Suceava în general și al directorului acesteia, Gheorghe Gabriel Cărăbuș, în special, că a întocmit un asemenea proiect, a urmărit aprobarea lui și apoi realizarea întocmai a acestuia, atrăgând în jurul proiectului scriitori, publiciști, bibliotecari, cititori din ambele regiuni ale graniței. Cum spunea însuși directorul „prin aceste activități se dorește o comunicare mai bună între comunitățile din cele două regiuni, având ca scop menținerea identității etnice, culturale și lingvistice, care să faciliteze o mai bună conlucrare între scriitorii și bibliotecarii din acest spațiu bucovinean, indiferent de naționalitate“. Activitatea la ambele reuniuni a fost foarte densă. S-au acumulat multe informații pentru participanți, dar și de suflet, deoarece arta cuvântului pătrunde la suflet, legându-se prietenii, dar și schimburi de idei și de cărți.

La reuniunea de la Suceava, pe lângă participanții oficiali amintiți anterior, au luat parte la dezbateri și: Constantin Arcu președintele SSB, Doina Cernica, I.D. Clement, Alexandru Ovidiu Vintilă, pr. Constantin Ciupu, Nicolae Cărlan, Dumitru Cucu, Maria Elena Cușnir,

Rozalia Motrici, Emanoil Rei, Constantin Severin, Alexandru Toma, Isabel Vintilă, Ion Beldeanu și alții.

Scriitorii cernăuțeni de expresie română, amintiți mai sus, au prezentat cum au debutat în

la Cernăuți și la Suceava

literatură, amintindu-le pe mentorii lor: Vasile Levițchi, Grigore Bostan, Mircea Lutic, Arcadie Suceveanu. S-au referit și la ziarul „Zorile Bucovinei“, care avea pagini literare unde au debutat aproape toți scriitorii români de azi. Au relatat despre cum s-a înființat la Cernăuți Societatea Scriitorilor Români care este afiliată la Filiala Cernăuți a Uniunii Naționale a Scriitorilor din Ucraina, cum a luat ființă revista lor „Septentrion Literar“ și Almanahul „Septentrion Literar“, cum unii dintre ei au devenit și membri ai Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova și din România, cum a sprijinit DRRP din București editarea publicațiilor „Septentrion Literar“ și „Făgurel“.

Fiecare dintre participanți a citit și din creația personală. Ilie Tudor Zegrea, președintele SSR din Cernăuți, a distribuit doritorilor exemplare din „Almanahul Septentrion Literar“, editat în 2010 de oameni inimoși din Alba Iulia.

Scriitorii suceveni de expresie ucraineană au

citat din opera lor. Vasile Țapoveț a citit în ucraineană schița umoristică „Kajut șcio...“ („Se spune că“) în care îi satirizează puternic pe oamenii politici de azi din România, schiță apărută în volumul „Viața fără grimă“. Gheorghe Cega a citit o parte din folclorul literar cules de la huțulii din Nisipitu, Ulma și Brodina, prezentând pe larg temati-

ca lor și apoi a citit din creația lirică personală, un fel de meditații despre scurgerea ireversibilă a timpului. Ivan Chideșciuc a prezentat pe larg pătrunderea operei lui Taras Șevchenko în limba română, prezentând comparativ traduceri ale Șevchenko de către Mihail Sadoveanu, Victor Tulbure și Ion Cozmei, apoi cum se omagiază în luna martie, în fiecare an, Taras Șevchenko la noi în România, mai ales la Suceava și la Negostina, satul lui de baștină, unde este amplasat și bustul lui Taras Șevchenko. A evocat nostalgic prezența poetului ucrainean Ivan Draci - eroul Ucrainei, - la omagierea lui Șevchenko din acest martie la Suceava, Negostina și Siret, ocazie cu care l-a decorat pe Ion Cozmei pentru traduceri sale excelente din lirica lui Șevchenko.

Ion Cozmei a citit traducerea personală din ucraineană în română a poeziei, devenite cântec/romanță „Să-mi cânti cobzar bătrân, bătrân“ de Isydor Vorobkevyci (la Cernăuți) și studiul „Cântecul despre Ștefan Voievod - cea mai veche creație populară ucraineană păstrată în scris“, apărut în revista „Lumea Carpatică“, nr. 8 pag. 50-61 (la Suceava).

Carmen Veronica Steiciuc a prezentat istoricul de 70 de ani de la înființarea Societății Scriitorilor Bucovineni, sub genericul „SSB-templu al spiritualității bucovinene“ și istoria apariției revistei „Bucovina literară“.

(Continuare în numărul următor)

prof. Vichentie NICOLAICIUC

Recent, am avut norocul să descopăr o carte deosebită „Istoria orașului Siret și antichitățile sale“ a lui Victor Prelicz (Tipo Moldova, Iași, 2011), traducere a lucrării „Geschichte der Stadt Sereth und ihre Alterthümer“ apărute în limba germană, în 1886, și necunoscute până acum cititorului român.

Cartea lui Victor Prelicz (1845-1911), care a făcut studii la Viena și a funcționat ca profesor de istorie-geografie la Siret, apoi la Gimnaziul de Stat din Cernăuți, ne-a fost descoperită nouă de cercetătorul Bogdan Petru Niculică ca „o raritate bibliofilă“, ce merită a fi cunoscută față-n față cu originalul german ca unică mărturie în sinteză despre Siret, vechea capitală a Moldovei.

Chiar dacă Dimitrie Onciul minimizează contribuția lui V. Prelicz, universitarul din Oxford, Sir Francis John Haverfield, într-o conferință a Institutului Regal (1890) aprecia pozitiv

drept al Dunării, iar noi suntem, „urmașii bessilor din munții Balcani“, după Herodot (VII, III, ibidem) urmași ai triburilor greco-italice, iar capitala bessilor era Plovdivul de azi. Unicul text latin „Torna, torna, fratre!“ (p. 87) este legat de o legendă din vremea împăratului Mauricius (587), când un călăreț pierduse sacul cu provizii, iar colegul din spate îl striga să-l recupereze: „Toarnă, toarnă, frate!“ într-o limbă comună din acea vreme, aidoma celei de azi. Bessii ar fi fugit de acolo în Valahia, Moldova și Basarabia din cauza impozitelor romane împovărătoare, iar prezența lor e resimțită în Halyci (Ucraina), unde au fost slavizați, în Carpații Mici (Slovacia) și Voloska Mezici (estul Cehiei). Ei s-au retras pe teritoriul de azi al Basarabiei (Bessarabiei, p. 88), moștenitoarea toponimului și etnonimului actual.

Pe fondul diverselor deplasări ale popoarelor migratoare, interesante sunt aserțiunile privind

prințesa lituaniană Ringala, Siretul și Volovățul constituiau renta ei viageră. Locuitorii se ocupau acum de agricultură, iar orașul devenise birou vamal pentru mărfurile dinspre Halyci și Transilvania spre Marea Neagră.

Autorul cronicii evocă și epoca lui Ștefan cel Mare și bătălia de la Codrii Cosminului (1497), unde voievodul i-a pedepsit crunt pe polonezi ca să nu mai atace Moldova.

În ce privește Siretul, cel mai mare dezastru se produce în anul ciumei din 1770, când orașul rămâne cu 50 de locuitori, dar situația va fi salvată de către Maria Tereza, când austriecii vor aduce coloniști germani, vor aduce refugiați din Galiția și Transilvania, vor proteja populația evitând serviciul militar.

În vremea generalului Spleny, Siretul devine district cu ispravnic, secretar, autoritate judecătorească, ajungând după 1876 să aibă primărie,

O carte necesară: „Istoria orașului Siret“ a lui V. Prelicz

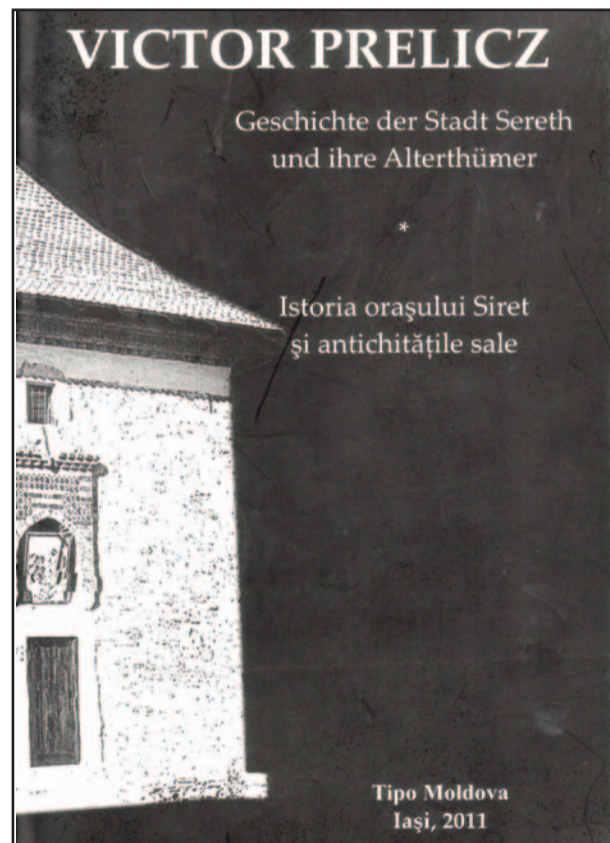
studiul ca „o scriere necritică, care susține ocupația romană“ (vezi B.P. Niculică, p. 8, cf. Ursulescu, 2010, p. 317). De asemenea, arheologul Bucovinei, Dionisie Olinescu, („Charta arheologică a Bucovinei“, 1894), lauda preocupările lui V. Prelicz, contemporan cu întâiul colecționar de piese arheologice din Siret, Iosef von Gutter, fost primar al orașului (1870-1872), fondator al Societății Muzeului Siret din care făcea parte, probabil, și autorul lucrării (p. 11).

De istoria orașului Siret s-au ocupat Simeon Relli („Orașul Siret în vremuri de demult“, 1927), Nicodim Ițecuş („Din trecutul unui vechi oraș moldovenesc“, 1937), Ion Popescu-Sireteanu („Orașul Siret și împrejurimile sale“, 1999 și „Siret - vatră de istorie și cultură românească“, 1994 - volum colectiv), Franz Pieszczoeh, N. Ursulescu, M. Andronic și Fl. Hău etc.

Cronica lui V. Prelicz „Istoria orașului Siret și antichitățile sale“ cu doar 32 de pagini, privită în retrospectivă, în comparație cu tot ce s-a scris despre Siret, se remarcă prin caracterul său pur istoric, ca sinteză a unor cercetări de durată din partea autorului, încadrată, cum e normal, în timp istoric, național și internațional, pornind de la tezele contradictorii, care circulau multă vreme despre formarea poporului român, cu explicații obiective privind apariția vechii capitale moldave tocmai la Siret, cândva oraș medieval dezvoltat din toate punctele de vedere (circa 60.000 de locuitori) cu ipoteze îndrăznețe bazate pe descoperiri arheologice privind protoistoria acestuia cu 1.600 de ani în urmă, despre popoarele migratoare, cavalerii teutoni și impactul lor asupra Siretului, despre capitala Siret, viața politică și religioasă a acesteia, cauzele decăderii Siretului, vestigii istorice etc., toate bazate pe o bibliografie riguroasă, judecăți personale motivate (uneori hazardate), relatări și descrieri captivante, ceea ce demonstrează că V. Prelicz, un român din Fundu Moldovei (Suceava), era și este un istoric demn de luat în seamă.

Alături de presupunerile bazate pe descoperiri arheologice din epocile de piatră, a bronzului și a fierului că Siretul ar fi fost locuit de prin sec. VII-VI î.H., cea mai interesantă e abordarea tezelor vremii din cultura germană privind formarea poporului român: dacii în sec. IV î.H. au migrat din Balcani în Câmpia Dunării de Jos pe malul stâng al Dunării, ocupând ținuturile dintre Tisa și Nistru, fiind numiți de către greci - geții, iar între Prut și Siret ar fi trăit bastarnii, probabil descendenți daci. Autorul are curajul să contrazică teza formării poporului român prin contopirea dacilor cu romanii după victoria lui Traian împotriva lui Decebal (Războaiele din 101-102 și 105-106 d.H., p. 80), inclusiv în Transilvania, se sprijină pe cercetări care infirmă realitatea. Romanii sub Aurelian, după anul 270, s-au retras pe malul

cumanii și ungurii în părțile noastre, care s-au războit până nu i-au înfrânt ungurii și nu i-au creștinat pe cumani în 1228. Mai știm că după întemeierea Imperiului Bizantin, în Ungaria și Transilvania, au activat cavalerii teutoni și

iohaniți. Se crede, zice V. Prelicz, că de la teutoni ne-au rămas cetățile Neamț, Suceava, Siret și Cecin (Cernăuți). În 1241, năvălesc mongolii în estul Carpaților, devastează totul, nimicesc creștinismul și bisericile dominicane, iar cavalerii teutoni, după 1247, se retrag în Prusia, oferind loc iohaniților.

În Moldova anilor 1345-46, se infiltrează tătarii care vor fi respinși de unguri și polonezi, iar misionarii maghiari vor continua să creștineze restul cumanilor care, s-ar fi amestecat, de-naționalizați fiind, cu românii și rutenii“ (p. 95).

Interesant este că între anii 1353-1355, la Siret, ia ființă protopopiatul romano-catolic, o mănăstire dominicană și una minorită, dar în 1302 se abat tătarii, ce devastează Siretul.

Prin urmare, la întemeierea Moldovei (1359) de către Mușatini vremurile n-au fost tocmai potrivnice, iar reconstrucția Siretului o vor face Sas Vodă și Lațcu Vodă și alții, dar fiindcă după 1367 Moldova acceptă suzeranitatea Ungariei, sub presiunea lui Ludovic se va încerca înlocuirea ortodoxiei cu catolicism. Astfel, începând cu 1371, Siretul va avea Catedrală Episcopală Dominicană până în 1400, dar odată cu mutarea capitalei la Suceava (1388) începe decăderea orașului.

În vremea lui Alexandru cel Bun căsătorit cu

justiție și școli, iar populația crescuse la peste 8.000 de locuitori (8.186). În baza legii din 14 mai 1869 s-a introdus obligativitatea școlii generale, iar în 1872 ia ființă Școala reală inferioară cu predare în limba germană.

Ce s-a ales din mărețul Siret de altădată care poartă reliefe de vechime și măreție stau mărturie „antichitățile sale“ despre care V. Prelicz vorbește cu mândrie, căci ele se aflau în vremea sa la Muzeul de atunci al Siretului, iar azi dezinteresul, sub pretextul crizei, a desființat această instituție de cultură ca să nu mai știm cine suntem. De aceea reeditarea cronicii „Istoria orașului Siret“ a lui V. Prelicz a fost mai mult decât necesară, fiind o restituire a adevărului istoric despre fosta capitală a Moldovei și mării noștri strămoși aici, în Bucovina, unde urmașii lor, contemporanii noștri, au ajuns în sapă de lemn într-un oraș liniștit, dar depopulat și sărac cu împrejurimile sale cu tot.

prof. Ioan CHIDEȘCIUC

CURIERUL UCRAINEAN

**Strada Radu Popescu, nr. 15,
sector 1, București**

Telefon: 021.222.0724,

Tel./fax: 021.222.0737

E-mail:

curierul.ucrainean@gmail.com

**Redactor-șef:
Ion Robciuc**

**Redactori:
Ștefan Buciuta
Kolea Kureliuk**

**Tehnoredactare:
Ștefania Ganciu**

Tiparul executat la

Tipografia

„S.C. SMART ORGANIZATION SRL“

Declarație politică

Uniunea Ucrainenilor din România în parteneriat cu Primăria și Consiliul Local din Poienile de sub Munte, a organizat, în acest an, de Sfântul Gheorghe pe stil vechi, la 6 mai 2012, cinstirea veteranilor de război.

Din documentele scrise reiese faptul că din comuna Poienile de sub Munte au plecat pe front 284 de voluntari înrolați în Armata Roșie, în anul 1944, și s-au întors acasă doar 185, ceilalți dorm somnul de veci în pământurile altor țări europene. Tocmai din cauza acestor jertfe și a altora din celelalte localități cu populație ucraineană ale județului Maramureș, membrii UUR și urmașii celor căzuți, dorim ca flacăra lor să nu se stingă niciodată în inimile noastre și, de asemenea, să transmitem tinerilor, urmașilor noștri, acest spirit de respect și recunoștință față de cei care au luptat în cel de-al Doilea Război Mondial pentru libertatea noastră.

Uniunea Ucrainenilor din România are în programul său de activități manifestări culturale pentru cinstirea memoriei voluntarilor ucraineni și a veteranilor de război, prin depunerea coroanelor de flori și organizarea manifestărilor specifice acestui eveniment la Monumentul Veteranilor de Război din comuna Poienile de sub Munte, județul Maramureș. Veteranii de război trebuie să fie cinstiți așa cum se cuvine pentru că ei, prin lupta și jertfa lor, au contribuit la întoarcerea în Europa a democrației și la înfrângerea dictaturii fasciste. Alături de poporul român, populația de naționalitate ucraineană din județul Maramureș, în funcție de împrejurări, a luptat în timpul celui de-al Doilea Război Mondial pe fronturile din est sau vest pentru eliberarea teritoriului țării noastre.

În cinstea voluntarilor ucraineni care au luptat alături de coaliția antihitleristă la nimicirea agresorului fascist, s-a edificat cu finanțarea statului român, la cererea voluntarilor de pe Valea Ruscovei (Poienile de sub Munte, Repedea și Ruscova), de către cei care au scăpat cu viață din război, încă în anul 1956, un monument în comuna Poienile de Sub Munte (Rus-Poleany). De-a lungul

Ucrainenii din România, precum și ucrainenii de pretutindeni, organizează în fiecare an manifestări culturale pentru cinstirea memoriei marelui poet național și pictor, Cobzarul poporului ucrainean, Taras Hryhorovyci Șevcenko.

Uniunea Ucrainenilor din România, filiala Maramureș, a organizat duminică, 22 aprilie a.c., o serie de evenimente cultural-artistice dedicate împlinirii a 198 de ani de la nașterea lui Taras Șevcenko.

Evenimentele culturale s-au desfășurat în comuna Ruscova, județul Maramureș. Mai

Cinstirea memoriei veteranilor de război

anilor, acest monument a fost supus unor transformări, culminând cu cel de astăzi care a căpătat un aspect modern, impunător, situat în parcul din centrul comunei. Renovarea monumentului se datorează ideii și voinței iscusitului și priceputului gospodar al comunei, domnului primar Ștefan Oncea, și a colaboratorilor săi din cadrul primăriei și al consiliului local, care au contribuit cu fonduri proprii ale comunei la refacerea lui.

Duminică, în cadrul acestei manifestări au fost prezenți doar trei veterani de război: Bilan Ioan, Dzițac Ioan din comuna Poienile de sub Munte și Brodnei Ioan din comuna Repedea, cărora le-au fost adresate felicitări și înmânate diplome de către deputatul Buciuța Ștefan, președintele Uniunii Ucrainenilor din România.

Au mai fost adresate mulțumiri tuturor celor

prezenți pentru participarea la această zi de aleasă cinstire a veteranilor de război, primarilor: Ioan Turcin din comuna Ruscova, Pavel Țudic din comuna Repedea și Oncea Ștefan din comuna Poienile de sub Munte, una dintre cele mai mari comune din județul Maramureș, în care viețuiesc peste 10.000 etnici ucraineni.

Totodată, au fost adresate mulțumiri organelor administrației locale, invitaților, organizatorilor, biroului organizației locale a UUR, în frunte cu președintele său, Chifa Ștefan, comitetului filialei Maramureș a Uniunii Ucrainenilor din România și președintelui său, Petrețchi Miroslav, tuturor grupurilor artistice care contribuie în fiecare an la reușita acestei manifestări de suflet.

Glorie veșnică celor care s-au jertfit pentru eliberarea patriei și edificarea societății democratice în România!

Ștefan BUCIUȚA,
deputat

Oficialități prezente la cinstirea veteranilor de război

Taras Șevcenko sărbătorit la Ruscova

exact, la ora 10:00, la Școala cu clasele I-VIII din Ruscova, a avut loc un simpozion la care au participat profesori, poeți, oameni de cultură, oficialități și în cadrul căruia au prezentat referate și elevii școlii din localitate.

Începând cu orele 12:00, la Căminul Cultural din Ruscova, a avut loc un program artistic, la care au fost prezenți președintele Uniunii

sub Munte, Ruscova, Crasna Vișeuului, Bistra, Rona de Sus, Crăciunești, Lunca la Tisa, Remeti, care au recitat poezii și au interpretat cântece dedicate marelui geniu al culturii ucrainene, Taras Șevcenko.

Nicolae Miroslav PETREȚCHI

Ansamblul „Vocile Ronei“

Ucrainenilor din România, deputatul Buciuța Ștefan, președintele filialei UUR Maramureș, dl Miroslav Petrețchi, doamna Colotelo Iaroslava, consilier în cadrul Ministerului Culturii, președinții organizațiilor locale ale UUR, reprezentanți ai autorităților publice locale, poeți, scriitori, jurnaliști.

Au participat la această manifestare grupuri artistice din localitățile Poienile de

Viața lui Taras Șevcenko

(Urmare din numărul 213/214)

La soarta copiilor lui Hryțko, probabil, se gândise adesea și bunicul Ivan, poate încercase s-o potolească pe mama vitregă, căci după o vreme a alungat-o din casa fiului său, dar până să se întâmple aceasta, orfanii au avut parte de bătaie și ocările ei. Nu o dată a fugit Taras de acasă la Zelena, la sora Kateryna, care și în anii bătrâneții ei își mai aducea aminte de aceste vizite ale lui Taras. El o lua într-acolo pe căi furișate - peste dumbravă, prin râpe și grădini, printre „mobile“, adică prin cimitirele satelor. Odată, sosind astfel la soră-sa, a căzut „buștean“ pe laviță și a adormit. Părul băiatului neîngrijit era plin de păduchi. Intra în casă pe nesimțite - „ușa scârț și intra încetișor în casă, se așeza pe laviță și tăcea. Nu puteai scoate nimic de la el: dacă l-au alungat de acolo, dacă l-au bătut, dacă nu i-au dat să mănânce“. Dar probabil că se întâmplase și una, și alta, și cealaltă.

Dar odată i s-a întâmplat lui Taras să suporte asupra sa o agresiune atât de sălbatică, încât era imposibil să nu se cutremure întreaga ființă a unui băiat irascibil și sensibil ca el. În casa familiei Șevcenko a poposit un muscal, adică un soldat rus, și i s-au furat banii. I-a furat, după cum s-a dovedit ulterior, acel Stepanko prizărit al mamei vitrege, pe care-l bătea Taras și pentru care Taras o încasa adesea de la mama vitregă. Muscalul pretindea să i se înapoieze banii. Mama vitregă l-a acuzat pe Taras că i-a furat. Taras a fugit și s-a ascuns undeva în grădină, în desișul tufelor de călin. Nu s-a întors acasă patru zile. Și-a făcut acolo o colibă, a croit cărării pe care le-a presărat cu nisip, desenă pe copac o țintă și încerca s-o nimească cu pocnitoarea de soc. Nimeni nu știa unde se află, în afară de sora lui Iaryna care-i aducea acolo pe furiș mâncare. Abia în a cincea zi l-au descoperit copiii mamei vitrege. Taras a fost luat la întrebări. Trei zile l-a torturat fără milă pe băiat unchiul Pavlo, care era „un mare călău“, după cum spunea sora poetului Iaryna. Pentru că n-a mai putut să suporte tortura, în cele din urmă băiatul a recunoscut (și asta numai la rugămintea surorii) fapta pe care n-o săvârșise niciodată. Când l-au dezlegat și l-au întrebat unde a ascuns banii, n-a putut să indice locul, pentru că el nu luase acei bani și, deci, nu-i ascunsese. „Torturile au reînceput, dar n-au mai scos nimic de la el și l-au lăsat pe bietul orfan aproape mort“. Aceasta fusese probabil cea mai sălbatică dintre agresiunile pe care a fost nevoit să le îndure Șevcenko în toată

viața lui. Între timp - nu știm când anume -, acel unchi - „călău“ l-a luat pe Taras la el: l-a luat, după cum zicea, „să facă om din acest orfan“. Pentru „casă și masă“, Taras urma „să pască vara turma de porci, iar iarna să-l ajute pe sluga unchiului în gospodărie“. „Dar eu îmi alesesem altă soartă“, - adaugă poetul la aceste amintiri ale sale, dar și-a ales-o nu dintr-odată. Unchiul Pavlo locuia împreună cu bunicul Ivan. Era mult mai înstărit decât fusese fratele lui mai mare. Avea argați, ara cu opt boi. Petro, vărul lui Taras, fiul acelui unchi Pavlo, astfel povestește despre munca lui Taras la unchi-su. În timpul aratului, Taras, „dacă era în apele lui“, stătea să mâne boii, „iar dacă se supăra, oricât de puțin, lăsa totul baltă și pleca în buruieni, unde se apuca să facă «arteziene» (țâșnitori din țevă de soc, C. Ir.). Tatăl meu se apropia de el pe furiș și-l lua la bătaie. Atunci, el lăsa totul și pleca pe dealul Pedynivka, în pădurea Kulbaș... În pădure, își făcea o umbreluță din frunze de brusture ca să nu-l ardă soarele și ședea pe deal sau lângă moara de vânt, ba intra și-n peștera care era pe acel deal“. Această relatare ilustrează perfect caracterul micului Taras: nu suporta nici constrângerea, nici, cu atât mai puțin, agresiunea. Pe unchiul Pavlo l-a urât sincer și, după cum am văzut, a avut pentru ce. Era suficient, probabil, ca acel unchi urăcios să strige ceva mai tare la băiat, ca acesta să părăsească munca și să fugă. Fuga era unica formă de protest pe care, până la un timp, s-a priceput băiatul s-o folosească.

Munca la unchiul lui „pentru mâncare și băutură“, probabil, că n-a durat prea mult. În capul lui Taras a încolțit un plan îndrăzneț și neobișnuit pentru vârsta lui - să înceapă o viață independentă: s-a dus la cântărețul bisericesc Bohorskyi ca învățacel-servitor. S-a întâmplat asta, desigur, încă în anul morții tatălui său și, probabil, nu mai târziu decât în toamna aceluiași an. Nimeni n-a putut zădărnici acest pas al lui Taras și nici să-i reproșeze: și unchiului Pavlo, și mamei vitrege n-a putut decât să le convină - au scăpat de bătaia de cap cu băiatul „leneș“ și „neascultător“. Dascălului, dimpotrivă, un astfel de școlar și băiat de alergătură îi convenea. Bețivănind, dascălul bisericesc nu ieșea din cârciumă câte două-trei zile. El chiar l-a desemnat pe Taras „consul“. În sarcina „consulului“ cădea și obligația de a-i croi pe colegi cu nuiua în fiecare sâmbătă, ceea ce, se înțelege, nu-l scutea și pe el s-o încaseze de la dascăl. Iar dascălul Bohorskyi era mult mai rău decât Sovhyr. „Consulul“ în vârstă de doisprezece ani, probabil, l-o fi scos de multe ori pe dascăl din încurcătură și în atribuțiile lui pedagogice, verificând dacă elevii și-au însușit ceea ce avusese fiecare de învățat. În afară de asta, după cum a povestit poetul însuși în autobiografia sa, „dascălul, convingându-se de calitățile elevului său și, în același timp, băiat la toate, îl trimitea în locul său să citească din Psaltire pentru sufletele iobagilor răposați, pentru ce îi și plătea a zecea copeică drept recompensă“. În povestirea *Printesa*, Șevcenko a istorisit mai pe larg cum câștiga el acea „a zecea copeică“: „Eu știam pe de rost aproape toată Psaltirea și citeam din ea, după cum spuneau ascultătorii mei, «clar», adică cu glas tare. Datorită acestei «priceperi» ale mele, în sat n-a fost înmormântat niciun răposat căruia

eu să nu-i fi citit din Psaltire. Pentru citirea psalmilor, primeam un colac și cincizeci de copeici, pe care i le dădeam învățătorului ca fiind venitul lui, iar de-acuma el, în mărînimia lui, îmi făcea și mie parte cinci copeici pentru covrigi. Și asta era unica mea sursă de existență“. Chiar dacă Taras mătura în casă, făcea focul în sobă, ducea gunoiul, îndeplinea obligațiile de „consul“ școlar, el adesea răbda de foame, ca de altfel și îngălatul și bețivul de dascăl. „Încă bine că în sat se întâmpla să fie morți (Doamne, iartă-mă!), - își amintea Șevcenko, - și atunci noi, cum-necum, o mai duceam; iar dacă nu, flămânzeam câteva zile la rând: în câte o seară, eu luam traista, iar învățătorul lua în mână dreaptă cârja, iar în cealaltă o oală de pământ (nu ne era scârbă de o băutură cum ar fi cvasul de pere) și plecam să cântăm pe la ferestre *Cea aleasă de Dumnezeu*. Uneori, aduceam și la școală câte ceva, iar alteleori ne întorceam așa, cu mâna goală, doar că nu mai eram flămânzi“. Povestind despre viața lui de „consul“, Șevcenko scria: „Ah, multe-multe lucruri interesante și pline de învățătură aș mai putea povesti pe această temă, dar e cam trist de povestit“. Dar despre ceea ce pentru el era trist de povestit ne-au povestit alții. Nu se știe cât de repede după ce Taras devenise la dascăl băiat la toate, în orice caz, după un timp, dascălul s-a înhăitat cu tânăra mamă vitregă a lui Șevcenko și a început să petreacă cu ea în beții, iar pe Taras îl bătea, dând în el „ca într-un sac“. Când venea dascălul la școală, Taras o lua la fugă. Nu o dată, dascălul îl chinuia cu foamea, poate ațâțat de mama vitregă. Îl salva până și Marusea cea oarbă: la masa de prânz, ea ascundea o bucată de pâine și o ducea în livadă în locul în care s-au înțeles. Taras se furișea în mica livadă și, luând pâinea, fugea la școală, de frică să nu-l vadă scorpia de mamă vitregă. Fugind de pumnii dascălului, se ascundea în tufe din grădina săteanului Jeleh. Începuse să răspundă obraznic și să-l înfrunte pe dascăl, iar când acesta se repezea la el, era nevoit să fugă. Își făcea din iarbă în acele tufe de călin „ceva ce semăna a pat“, iar surorile îi aduceau acolo mâncare. Fugit de la școală și ascuns în tufe, scria pe foi cusute psalmi de-ai lui Skovoroda și colinde, făcând ornamente de „cruciulițe și flori“, așa cum făcuseră și învățătorii-cântăreți la care văzuse el tot felul de culegeri cu psalmi și chenare:

*Se întâmpla demult. Încă la școală,
Șterpeleam binișor de la dascăl
Câte-un pitac (căci eram aproape gol -
Atâta de sărac) și-mi cumpăram
O coală de hârtie. Făceam din ea
O cârticică. Filele ei le-mpodobeam
Jur-împrejur cu cruciulițe,
Cu flori și cu ghirlande.
Și-l copiam acolo pe Skovoroda
Sau „Trei magi duc daruri“.
Și singur stau în buruieni -
Nimeni să nu mă audă, să nu mă vadă -,
Îngân cântări și plâng.*

(Trad. mea, C. Ir.)

(Continuare în numărul următor)

Traducere de Corneliu IROD

„Vânătoarească”... dar adevărată

Pentru mulți dintre noi, primăvara este anotimpul preferat. Deși mie îmi place mai mult toamna multicoloră, totuși numeroase întâmplări și evenimente din viața mea sunt legate de primăvară iar acum, bucurându-mă de ea, sunt năpădit de amintiri. Una dintre acestea se referă la o întâmplare petrecută cu mulți ani în urmă, pe vremea când îmi desfășuram activitatea de inginer la Intreprinderea Forestieră Gura Humorului din județul Suceava.

Ce voi relata în cele ce urmează poate părea o poveste vânătoarească, de unde și titlul de mai sus, dar vă asigur că este în întregime adevărată.

Toată lumea a auzit și știe despre așa-zisele isprăvi vânătoarești, povestite de vânători și de pescari în familie dar, mai ales, într-un cerc de prieteni când, la un pahar de vorbă, încep să se laude cu isprăvile lor. Deși, câteodată aceste povestiri au la bază fapte reale, în majoritatea cazurilor ele sunt adevărate numai pe jumătate, meritele povestitorilor sunt exagerate, iar unele sunt de-a dreptul inventate.

Dar, la drept vorbind, dacă nu ar fi așa, aceste povestiri nu ar mai avea niciun haz. Esențial este că ascultătorii le acceptă așa cum sunt și se amuză pe seama celor auzite.

Vânător poți fi în sensul propriu al cuvântului, dar poți să fii și „vânător” de imagini cu peisaje și animale sălbatice, în acest caz acțiunea este pașnică, fără cruzime față de acestea. În ce mă privește, eu am fost întotdeauna adeptul acestui din urmă fel de a „vâna”. De aceea, chiar și atunci când mergeam pe teren, luam cu mine și aparatul de fotografiat. Acest lucru îl știau colegii de serviciu și personalul silvic de teren. Legat de acest hobby al meu merită să amintesc un fapt întâmplat la grădinița unde mergea fiul nostru care, la întrebarea aducătoare ce sunt părinții lui, a răspuns fără a sta mult pe gânduri că mama este profesoară, iar tata fotograf.

Așadar, cu mulți ani în urmă, într-o zi tot la început de primăvară, se prezentă la mine un pădurar și bucuros mă informă că în cantonul său a văzut o ursoaică cu pui.

Era convins că vestea îmi va face plăcere și că nu voi scăpa ocazia de a merge până acolo pentru a-i vedea. Într-adevăr, nu se înșela, așa că împreună am stabilit ziua în care să mergem până acolo. Între timp l-am anunțat despre eveniment și pe șeful meu care era și el amator de așa ceva, dar, și pe unchiul meu, fratele lui tata, medic veterinar tot în Gura Humorului care era și el un fotograf împătimit și care, auzind despre posibilitatea de a-i vedea pe ursuleți a acceptat pe loc invitația de a veni cu noi.

În ziua respectivă, însorită și frumoasă, am plecat cu toții cu o mașină de teren până la cantonul unde deja ne aștepta pădurarul echipat și înarmat cu pușca de serviciu, conform regulamentului silvic. Pădurarul era un om vârstnic, aproape de pensionare și, fiind de modă veche, contrar atitudinii pădurarilor din generațiile mai tinere, ținea mult ca totul să fie „ca la carte”.

După spusele sale, ursoaica cu puii se afla departe în pădure. Pentru a ajunge acolo trebuia să urcăm și apoi să coborâm un versant ceea ce pentru noi nu constituia niciun impediment, fiind obișnuiți cu deplasări pe teren accidentat. Pentru o mai bună orientare pe teren aveam la noi și o hartă care, în realitate, nu ne prea era de folos căci urma să fim conduși de pădurar.

Și am pornit toți cinci, căci ni se alăturase și șoferul mașinii dornic și el de o „aventură”. Mergeam în șir indian, cu pădurarul în frunte. Urcușul se dovedea a fi destul de anevoios căci, deși era sfârșit de iarnă, în pădure, pe unele porțiuni de teren, existau încă straturi groase de zăpadă care ne îngreunau deplasarea. Dar noi, animați de dorința de a vedea cât mai curând ursuleții, nu

acordam prea multă atenție acestui fapt. Este adevărat că și natura înconjurătoare, peisajul cu pădurile de conifere și aerul ozonat, pârâtașele repezi prin care se scurgea la vale apa provenită din topirea zăpezii crea o ambianță optimistă, favorabilă deplasării noastre.

După un urcuș care a durat aproape o oră, ne-am oprit pe o creastă în mijlocul pădurii. De acolo se lăsa în vale o pantă destul de înclinată de la baza căreia începea un povârniș împădurit cu fagi tineri. Acolo se vedea însă și un trunchi rupt pe jumătate al unui fag foarte bătrân, cu un diametru mare, acela fiind locul indicat de pădurar unde urma să vedem puii. Din locul în care ne aflam încă nu puteam vedea nimic deoarece între noi și acel trunchi, pe versantul care cobora, se afla un nueliș des care se întindea pe o lățime de aproximativ 20-30 m. Ca să putem vedea locul unde se aflau puii, trebuia să coborâm panta trecând prin acel desiș care avea aproape înălțimea unui om.

După o scurtă analiză a situației de pe teren, am stabilit un plan de acțiune. Noi, cei patru, urma să coborâm la vale, iar pădurarul înarmat urma să rămână sus pe creastă, de unde vedea bine toată zona și de unde trebuia să ne asigure securitatea, căci din partea animalelor sălbatice, îndeosebi a urșilor, nu poți ști niciodată la ce surprize să te aștepți.

Deoarece eram „înarmați” numai cu aparatele de fotografiat, iar el avea pușca, pădurarul a primit dispoziția ca, în caz de forță majoră, să ne apere trăgând focuri de armă. El a rămas la post, iar noi, desfășurați în linie de trăgători, am început să coborâm cu atenție prin lăstăriș. Încercam să mergem fără să vorbim și să facem gălăgie, pentru a nu speria sălbăticiunile. Cu toate că pădurarul ne asigurase că, în acea parte a zilei, ursoaica sigur nu se afla lângă pui, ne neliniștea gândul că nu știam care este situația reală.

Parcurseserăm aproape o jumătate din fâșia de lăstăriș când, pe neașteptate, am avut surpriza de a vedea în fața noastră ursoaica ridicată pe labele din spate. I se vedea numai capul și o parte din corp. Mormăind, întorcea capul când spre stânga, când spre dreapta. Era o ursoaică tânără, voinică și frumoasă. Pentru noi apariția ei a fost un șoc teribil. Am rămas nemișcați, cu inima bătând puternic. Mai târziu, șoferul nostru a mărturisit că în acele clipe a văzut moartea cu ochii. Ursoaica a mai rămas un timp ridicată, după care s-a lăsat în jos, dispărând din câmpul nostru vizual. Atunci pentru noi au început cu adevărat clipele cele mai tensionate, deoarece nu știam care va fi compotarea ursoaicei. Gândurile ni se învălmășau în continuare în cap, de fugit înapoi nu putea fi nici vorbă căci ursoaica, în ciuda volumului său impresionant, ar fi fost mai agilă decât oricare dintre noi. Să ne apărăm nu aveam cum, singura speranță în salvarea noastră rămănea intervenția cu armă a pădurarului.

În astfel de cazuri incertitudinea este cea mai chinuitoare și recunosc, că nici eu nu eram indiferent față de situația în care ne aflam cu atât mai mult, cu cât la mijlocul formației unde mă aflam eram chiar în fața ursoaicei.

Clipele de așteptare și de incertitudine care au urmat mi s-au părut foarte lungi, interminabile. Nu știu ce gândeau ceilalți în acele clipe, dar știu ce gândeam eu.

Așa a trecut ceva timp și până la urmă situația s-a rezolvat în mod neașteptat în favoarea noastră căci am văzut, cu ușurare, că ursoaica se depărta pe versantul opus, strecurându-se printre fagi. După ce ne-am mai revenit din șoc, am hotărât că mergem până la așa-zisul bârlog al puilor. Încă precauți și șovăielnici ne-am apropiat de bârlogul aflat într-o mare scorbură de fag, înnegrită în interior de un foc făcut de cineva.

Spațiul din scorbură era adâncit prin scormonire, în jos spre rădăcini așa că, deși la prima vedere părea destul de mic, în realitate era destul de încăpător pentru a adăposti puii. Aceștia, în număr de trei, toți având gulere albe, stăteau înghesuiți unul lângă altul și ne priveau poate cu teamă sau poate cu mirare.

Din cauza culorii închise a blăunii, dar și a întunecimii din interiorul bârlogului, puii nu puteau fi văzuți prea bine. Dar și așa se vedea că sunt foarte drăgălași. Ca să nu-i speriem, am rămas cam la un metru distanță de bârlog și cu greu am rezistat ispitei de a nu ne apropia mai mult sau de a încerca să-i scoatem afară la lumină. Se spune că dacă pui mână pe ursuleți și îi mângâi ursoaica simte mirosul de om și îi abandonează. Noi nu vroiam să riscăm.

Stăteam și îi admiram, dar tot cu frica-n sân fiindcă nu știam la ce să ne așteptăm din partea ursoaicei. Totuși, fiind tânără și fără experiență, văzându-ne că suntem mulți, ursoaica a preferat, speriată, să se depărteze, dar se putea întoarce în orice moment pentru a-și apăra puii.

Așa că, după ce i-am mai admirat un timp și i-am fotografiat, am făcut cale înapoi. Ajungând sus pe creastă, de unde am plecat, am mai avut parte de o surpriză. În locul unde îl lăsaserăm pe pădurar cu consemnul să ne apere la nevoie nu era nimeni. Ne-am uitat în toate părțile, l-am strigat, dar degeaba, pădurarul nu era nicăieri, de parcă îl înghițise pământul. Nu ne venea a crede. După încă câteva încercări nereușite de a-l găsi, ne-am hotărât să coborâm singuri.

Atunci am găsit și răspunsul la dilema noastră căci am văzut în zăpadă urmele pașilor lui îndreptate în direcția de întoarcere. Erau urmele unei persoane care fugea în salturi, demne de record sportiv. Ne-am dat atunci seama că tocmai el, cel în care aveam toată încrederea că ne va apăra la nevoie, o luase la goană cu tot cu pușcă!

Ne-am întors la mașină și am plecat la Gura Humorului. După o bucată de drum, am văzut un grup de oameni, muncitori forestieri, în mijlocul cărora cineva se agita. Nu ne-a trebuit mult timp să ne dăm seama că acel cineva era tocmai pădurarul nostru care le povestea ceva gesticulând. Nu am aflat exact ce povestea acelor oameni dar, la apariția noastră, toți au rămas nemișcați, iar pădurarul a făcut o mină de parcă ne-a văzut înviați din morți. Puteți să vă închipuiți și ce a urmat... Esențial este că el a recunoscut că a fugit de frică în momentul în care a văzut ursoaica lăsându-se în jos căci „fuga-i rușinoasă, dar e sănătoasă”, că avea de gând să cheme oamenii să ne salveze. Spășit a recunoscut că este vinovat pentru părăsirea postului și neîndeplinirea dispozițiilor primite de la noi și că acceptă orice sancțiune. Bineînțeles că din partea noastră s-a ales numai cu o binemeritată muștrulială, dar și cu râsul și batjocura celor aflați de față. După cum am aflat ulterior, această pățanie a făcut obiectul multor glume și anecdote în zonă. Și asta era de ajuns.

Noi însă l-am iertat, era aproape de pensionare, profesional avea rezultate meritorii și am ținut cont că a greși este omenește, mai ales că „totul e bine, când se termină cu bine”.

De atunci au trecut mulți ani, unii dintre protagoniștii acelei întâmplări, pădurarul, dar și unchiul meu, demult nu mai sunt în viață, dar întâmplarea mi-a rămas vie în memorie și merita a fi adusă la cunoștință spre amuzamentul amatorilor de „povești vânătoarești”.

Eu, personal, m-am ales cu o experiență „vânătoarească” în plus, căci trebuie să știți că până atunci am mai avut parte și de altele, pe care, poate cândva, am să vi le fac cunoscute. Nu de alta, dar se spune că râsul înseamnă sănătate, iar sănătatea înseamnă viață lungă.

Ca și atunci, și acum ca pensionar susțin ideea că este mult mai uman să „vânezi” cu aparatul de fotografiat și cred că îmi dați dreptate.

Iarema ONEȘCIUC

Discursul președintelui Ucrainei, Viktor Ianukovyci, la ședința Comitetului de reforme economice

Stimați colegi,

În perioada care a trecut din momentul anunțării cursului spre o modernizare profundă a țării am realizat o serie de acțiuni importante pe linia stabilizării economice și a formării unui cadru legislativ nou, a ridicării standardelor sociale.

Cu toate acestea, fiecare dintre cei de față este conștient de faptul că cheia spre un progres efectiv în economie se află în sectorul real.

Numai o valoare nou-creată, o producție modernă, o muncă productivă, un salariu echitabil și locuri de muncă stabile vor putea asigura eficiența economiei noastre naționale.

Știm cu toții foarte bine că poți să distribuie doar ceea ce produci și câștigi. Ne demonstrează acest lucru înțelepciunea populară. Aceasta se referă la orice familie, dar și la orice industrie.

De aceea, noi înțelegem foarte bine că la baza oricărui succes va sta demnitatea muncii. Desigur, un rol important îl are și motivația muncii, care va fi creată pentru generațiile viitoare, pentru tineri. Un rol deosebit îl joacă și dinamismul liberei inițiative.

Puterea trebuie să promoveze o politică care să răspundă acestor realități, respectiv, să creeze aceste motivații. De aceea, există și o mare rezervă în condiții de criză economică globală când vedem că nu sunt suficiente investiții, iar în lipsa lor este imposibilă modernizarea țării. Iar investițiile vor veni atunci când se vor crea condițiile adecvate. Adică toate acestea sunt strâns legate între ele. Investitorii evaluează riscurile suplimentare și nu se grăbesc să investească în sectorul real al economiei.

Pasivitatea ramurilor de bază ale economiei în care se concentrează un mare potențial tehnologic și profesional este și ea legată de acești factori. De aceea, politica statului de valorificare a tuturor resurselor existente trebuie să fie orientată tocmai spre crearea motivațiilor și a condițiilor pentru dezvoltarea sectorului de apărare (unde, după cum știți, întreprindem acum pași importanți, adică refacem sectorul industrial militar care se bazează pe tehnologii moderne din domeniul construcțiilor de mașini), a ramurilor precum aeronautica, construcțiile de mașini pentru energetică și, în sfârșit, a sectorului de extracție și prelucrare a metalelor existent în țară. Tuturor acestora trebuie să le acordăm atenția cuvenită.

Alături de sectorul real al economiei se află știința, deoarece acolo unde există inovație, unde este progres, acolo sectorul real are

rezultate noi și noi tehnologii. Este extrem de importantă utilizarea experienței internaționale, existente în țările dezvoltate ale lumii.

Educația, învățământul profesional trebuie să reacționeze printr-o nouă calitate a pregătirii cadrelor.

În fine, businessul autohton în special mari oameni de afaceri trebuie să ia asupra lor o parte a responsabilității pentru dezvoltarea în continuare a unei producții moderne, pentru creșterea investițiilor interne. Pentru aceasta, este nevoie de un dialog serios între putere și oameni de afaceri cu privire la o politică eficientă de înlocuire a importurilor, la diversificarea piețelor de desfacere, la creșterea potențialului și a posibilităților pieței interne. Numai cu critică nu facem nimic. Avem nevoie de o abordare profesionistă, de o discuție profesionistă. Din nefericire, noi avem astăzi o mare parte a producției cu valoare adăugată scăzută, cu un consum de resurse ridicat, cu mijloace de bază destul de uzate.

Ca urmare, depindem în mare măsură de situația de pe piețele externe, de „afluxuri“ financiare externe, iar competitivitatea majorității produselor ucrainene în afara granițelor țării este slabă.

Știm foarte bine cu toții că noi exportăm astăzi cu precădere materii prime, iar ponderea produselor cu valoare adăugată mare rămâne scăzută. Ea crește, dar această creștere trebuie să fie mult mai rapidă.

Mediul concurențial global se schimbă, de aceea economia ucraineană va pierde rapid avantajele concurențiale tradiționale. Prin urmare, trebuie să grăbim și noi pasul.

Sursele de creștere bazate pe mărirea exporturilor de mică tehnicitate și de materii prime, pe seama forței de muncă ieftine și a economiilor realizate în sfera socială sunt, în momentul de față, practic epuizate.

Se scumpesc resursele de materii prime și cele energetice. Se scumpește și se va scumpi în continuare forța de muncă. Provocările în ceea ce privește concurența pe piețele noastre tradiționale devin tot mai puternice. Nu este niciun secret că și prognozele privind depresiunea economiei mondiale nu sunt favorabile.

Manifestările crizei financiare și a crizei datoriilor în țările din Europa și-au pus amprenta negativă asupra conjuncturii pieței mondiale și pot duce la reducerea cererii de produse de bază pe care le exportă Ucraina în pofida faptului că noi am căutat și, evident, vom căuta piețe noi de desfacere. Vom lucra cu noi centre de creștere a economiei și ne vom consolida activitatea în această direcție.

După cum am mai subliniat de multe ori, politica noastră externă trebuie să se bazeze pe interesele noastre naționale. Economizarea politicii externe este ceea ce ne trebuie astăzi.

Sunt convins că dezvoltarea în continuare a economiei Ucrainei se va caracteriza prin capacitatea ei de a găsi răspunsul la provocările legate de modernizarea sectorului real. De aceea, sarcina-cheie pe care o ridic în fața puterii executive este aceea de a pune accentul pe dezvoltarea sectorului real, pe crearea unei baze de producție moderne și pe noi locuri de muncă.

Suntem obligați să transformăm potențialul nostru de resurse într-un avantaj concurențial pe piața mondială. Numai în felul acesta vom putea asigura noi ritmuri de creștere economică și o nouă calitate a vieții cetățenilor noștri, vom putea apăra interesele lor sociale și economice.

Întreprinzătorul onest și afacerea proprie apărută, oul muncii și locul de muncă stabil, piața internă saturată, salariul, pensia și ajutorul social echitabile - acestea trebuie să devină o normă pentru economia națională și să dea răspuns la problemele societății și ale cetățenilor noștri.

Concluzia ce se desprinde este clară. Trebuie să dăm economiei un impuls suplimentar, să căutăm stimulente noi pentru dezvoltarea economiei, pentru îmbunătățirea climatului investițional, în mod special pentru apărarea dreptului la proprietate, pentru crearea unui mecanism eficient de colaborare a statului cu mediul de afaceri.

Aici este vorba, după cum am spus, și despre fondurile de stat care trebuie să vină în sprijinul economiei și pe care suntem obligați să le folosim cu chibzuință. Este, de asemenea, vorba de atragerea de resurse investiționale. Aceasta și alte probleme aș vrea să le discut astăzi la ședința Comitetului de reforme economice.

Pagină realizată de *Ion ROBCIUC*

UCRAINA - mai aproape